

Preiskovalci našli železno palico in morilčev telefon

V okviru festivala Sergio Amidei so včeraj v Gorici izročili nagrado za življenjsko delo Robertu Guédiguianu

Predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške častni občani Trsta?

Sindikat Fiom Cgil opozoril na krčenje pravic delavcev v družbi Fiat

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 29. JULIJA 2010

Št. 177 (19.884) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Fiat: konec stare simbioze

MARTIN BRECELJ

Fiat je že celo stoletje sinonim za veliko industrijo v Italiji. Med njim in italijansko državo se je kaj kmalu vzpostavila posebna simbioza, ki je dosegla svoj višek v drugi polovici prejšnjega stoletja, ko je turinskemu podjetju predsedoval odvetnik Gianni Agnelli. Italijanska politika je v najrazličnejših oblikah podpirala in ščitila svojega avtomobilskega proizvajalca, tako da je ta dejansko lahko »privatiziral dobičke in nacionaliziral izgube«, kot so mu kritiki radi očitali. Fiat pa je v zameno Italiji zagotavljal motor industrijskega razvoja in je postal eden izmed nosilnih stebrov italijanske različice socialne države, ki je med drugim odmerjala veliko vlogo delavskim sindikatom.

Zdaj je te simbioze konec. Fiat je preživel krizo, v katero je zabredel z globalizacijo avtomobilskega sektorja, tako da je sam prerasel v globalno podjetje oziroma v multinacionalko. V to smer se je razvijal že za časa Gianija Agnellija, vendar je odločilen kakovostni skok naredil v zadnjih letih, ko je pod vodstvom poblaščenega upravitelja Sergia Marchionneja smelo prevzel vodenje Chryslerja, se pravi tretje največje ameriške avtomobilске industrije, ki jo je izbruh svetovne finančne in gospodarske krize leta 2008 spravil na kolena.

Fiat zdaj ni več življenjsko vezan na Italijo. Kot prava multinacionalka ima možnost, da igra na različnih nacionalnih trgih, in to možnost tudi izkorišča. Tako s pridom trži majhne in sorazmerno malo onesnažujoče italijanske motorje na severnoameriškem avtomobilskem trgu, seli proizvodnjo nove pande iz Poljske v Italijo, pa tudi proizvodnjo novega enoprostorca L0 iz Italije v Srbijo itd. Vse to upošteva joče primerjalne ekonomske prednosti in z neizprosno uveljavljanjem tržne logike.

Tako danes Fiat večkrat celo narekuje pogoje, pod katerimi bi bil pripravljen delovati v posameznih državah. To vključno v Italiji, do katere ga pod vodstvom kozmopolitskega Marchionneja očitno ne veže posebna sinovska hvaležnost. Kakšne posledice bo to imelo za Italijo, je odprto vprašanje. Turinski avtomobilski kolos bi lahko odločilno pripomogel k nadaljnji modernizaciji italijanskega družbeno-gospodarskega sistema, lahko pa bi mu zadal tudi hud, če že ne smrtonosen udarec. Sicer pa to ne bo odvisno le od Fiata, ampak tudi od njegovih sogovornikov, z delavskimi sindikati in politiki vred.

ITALIJA - Včeraj v poslanski zbornici ob glasovanju finančnega manevra

Vlada prejela zaupnico, a vladna večina je načeta

Bossi: Berlusconi in Fini se bosta razšla - Bersani za prehodno vlado

PAKISTAN - Strmoglavilo je pri Islamabadu v dežju in megli

V nesreči potniškega letala mrtvih vseh 152 ljudi na krovu

ISLAMABAD - Nesreče pakistanskega potniškega letala s 152 ljudmi na krovu, ki je včeraj strmoglavilo v hribovju na obrobju Islamabada, po navedbah pakistanskih oblasti najverjetneje ni preživel nihče. Reševalci so doslej našli že več

kot 90 trupel, oblasti pa so tudi zanikale prejšnje informacije o preživelih.

Letalo vrste airbus 320 zasebne pakistanske družbe Air Blue s 146 potniki in šestimi člani posadke je bilo na poti iz Karačija v Islamabad, kjer je skušalo pri-

stati v dežju in gosti megli. Hribovje Margala, kamor je strmoglavilo letalo, je okoli 20 kilometrov oddaljeno od mednarodnega letališča Benazir Buto v Islamabadu.

Na 11. strani

RIM - Poslanska zbornica je včeraj z izglasovanjem zaupnice vladi odobrila zakonski odlok z varčevalnimi ukrepi. Za je bilo 329 poslancev, proti 275. Zakonski ukrep bo dokončno odoben danes, potem ko bodo poslanci obravnavali resolucije in stališča, povezane s finančnim manevrom.

A če je vlada prejela zaupnico, je vladna večina načeta. Vodja Severne lige Bossi je včeraj dejal, da se bosta premier Berlusconi in predsednik poslanske zbornice Fini v kratkem dokončno razšla. Voditelj Demokratske stranke Bersani pa je predlagal prehodno vlado do predčasnih volitev.

Na 4. strani

Oktober spet letalo Ronke-Milan

Na 2. strani

Študentje tržaške univerze zaključijo študij v rednem roku

Na 5. strani

Tržaška pokrajina za pomoč L'Aquila

Na 7. strani

Višja ocena za delniško družbo KB1909

Na 12. strani

Jeseni načrt za nov objekt v Stari Gori

Na 13. strani

ENERGIJA V Ljubljani in Rimu molk o terminalih

TRST - V Ljubljani in v Rimu niso še uradno komentirali časopisnih novic o meddržavnem dogovarjanju o tržaških in koprskih uplinjevalnikih. Naravovarstveno združenje WWF poziva obe vladi, naj objavita t.i. dokument "na paper", če seveda sploh obstaja.

Spet se je oglasil tudi italijanski vladni podtajnik na okoljskem ministrstvu Roberto Menia, ki ponavlja, da glede Žavelj italijanska stran ne bo sprejela slovenskega veta.

Na 3. strani

TRST - Včeraj dopoldne smrtna nesreča v Ulici Commerciale Openca Carla Purija je tragična usoda doletela dan pred poroko

TRST - Včeraj dopoldne se je na tržaški Ulici Commerciale, ki povezuje mesto z Opčinami, zgodila huda prometna nesreča, v katero sta bila vpletena tramvaj in skuter.

Šofer slednjega, osemdesetletni Carlo Puri (Purič) z Opčin, je kmalu po nesreči podlegel poškodbam. Vse kaže, da se je želel kljub utripajoči luči na semaforju, podati čez tračnice, voznik tramvaja pa se mu kljub zaviranju ni uspel pravočasno izogniti.

Carlo Purič bi se moral danes poročiti s svojo dolgoletno življenjsko sopotnico.

Na 6. strani

PROMETNE POVEZAVE - Spodbudna novica

Z Ronk ponovno linijska zveza z Milanom Linate

V načrtu tudi hitra železniška povezava Ronke-Benetke

TRST - Z letošnjim 4. oktobrom bo z ronškega letališča ponovno začela redno delovati letalska linija z milanskim letališčem Linate, vzpostavljena pa bo tudi redna povezava z Genovo. Letalo Canadair (90 sedežev) bo dvakrat na dan vzletelo iz Ronk za Linate in sicer zjutraj ob 6.50 (prihod 7.55) in zvečer 18.15 (19.20), iz Milana bo odletelo ob 9. uri (prihod v Ronke eno uro pozneje) in ob 20.20 (prihod 21.20). Linijo bo vzdrževala italijanska družba Alitalia, ki bo na svoji spletni strani v kratkem začela prodajati karte, kar velja tudi za potovalne agencije.

Vzpostavitev letalske zveze z Milanom so včeraj pozdravili predstavniki ronškega letališča in tudi zastopniki Dežele, začeni s predsednikom Renzom Tondom in z odbornikom Riccardom Riccardijem. Tondo se je izrecno zahvalil vladnemu podsekretarju Robertu Menii, češ da nosi velike zasluge za

Z leve Dressi, Menia, Tondo in Riccardi

ponovno zvezo z glavnim mestom Lombardije. Predsednik letališča Sergio Dressi je prepričan, da bo zveza z Milanom spodbudila razvoj deželnega letališča, ki - kot znano.

ne preživlja najboljših časov, prej nasprotno. Odbornik za prometnice in prevoze Riccardi je napovedal dodatne investicije za letališče in pri tem omenil šest milijonov evrov za

intermodalni center. Glede strateškega partnerja se znova precej konkretno omenja Benetke in družbo Save, ki upravlja tudi letališče v Trevisu. Obe letališči sta v velikem razvojnem vzponu. Med možnimi partnerji se ne govori o Ljubljani, čeprav Dressi ne izključuje drugih možnosti, poleg Benetk in Trevisa.

V Ronkah zelo računajo na novo železniško postajo, ki bi povezovala letališče s Trstom in Benetkami. Gre za ambiciozen načrt, ki naj bi ga uresničili že leta 2013, tudi zato, ker so vsi izvršilni plani že zdavnaj pripravljeni. Investicija ima menda tudi proračunsko kritje. Včeraj je bilo slišati tudi napoved, da bo vožnja z novim vlakom iz Ronk do Benetk trajala okoli 40 minut. Voditelji ronškega letališča, ki je sedaj pod izključnim nadzorom Dežele Furlanije-Juljske krajine, si zelo obetajo tudi od tretjega pasu avtoceste Benetke-Trst. Skratka kar nekaj dobrih obetov in razvojnih načrtov.

Nov zakon FJK o naftnih derivatih

TRST - Deželni svet je odobril nov zakon o naftnih derivatih, ki nadomešča dosedanje zakonodajo o neobdavčenem bencinu in dizelskem gorivu. Po novem bodo popusti veljali v 140 občinah (doslej v 104 občinah) in to na območju, kjer živi 645 prebivalcev. Popusti bo sprva znašali od osem do šest centov na liter goriva. Dežela bo cene naftnih derivatov sproti objavljala na svoji spletni strani, okrepila pa bo nadzor nad naftnimi družbami, ki so večkrat neupravičeno podražile cene goriv. Zakon je v deželnem parlamentu doživel široko soglasje. Glavni predlagatelj zakona je bil Roberto Asquini iz vrst mešane svetniške skupine.

Na Rombonu še niso pogasili požara

BOVEC - Na Rombonu še vedno gori. Ogenj je aktiven in se počasi širi proti vzhodu, je za STA včeraj pojasnil poveljnik prostovoljnega gasilskega društva Bovec Matjaž Černuta. Potem ko je širjenje požara v torek začasno zaustavilo posredovanje helikopterja Slovenske vojske, gasilci zdaj čakajo, če jim bo na pomoč priskočil dež, napovedan za danes. Trenutno gori na nekaj 100 kvadratnih metrov površine. Ogenj gasilci spremljajo, da se ne bi razširil na območje gozda, je pojasnil Černuta.

Ker v kratkem pričakujejo padavine, za helikoptersko pomoč še niso zaprosili. Če se bo izkazalo, da dežja ne bo, ali bi se ogenj začel hitreje širiti, bodo ponovno prosili za posredovanje s helikopterjem, je še dejal Černuta. Helikopter Slovenske vojske je pri gašenju požara na Rombonu posredoval v sredo, ko se je požar na južnem robu po suhem travnatem pobočju širil proti smrekovem gozdu. Gašenje je bilo vsaj začasno uspešno, saj so zaustavili širjenje požara na spodnjem robu požarišča. Včeraj po besedah Černute ogenj na pobočju Rombona ponovno počasi napreduje.

Požar je na težko dostopnem in strmem pobočju Rombona, poraščenega le s travo in ruševjem, 13. julija zanetila strela. Zaradi nedostopnosti terena in pomanjkanja vode so se dan pozneje v regijskem štabu Civilne zaštite odločili, da požara ne bodo gasili. Odtlej ga nadzorujejo, z gašenjem pa so posredovali še dvakrat. Do zdaj je po ocenah gasilcev pogorelo že več kot 15 hektarjev površine.

SLOVENIJA - HRVAŠKA - V Jesenicah na državni meji včeraj srečanje zunanjih ministrov

Pred sobotnim srečanjem Pahor - Kosor teren pripravljala ministra Žbogar in Jandroković

OBREŽJE - Zunanja ministra Slovenije in Hrvaške Samuel Žbogar in Gordan Jandroković sta se včeraj sestala v Jesenicah na Dolenjskem, dobesedno na državni meji. Kot sta napovedala pred srečanjem, sta govorila o vseh stvareh, ki so v interesu obeh držav, predvsem pa o pripravah na sobotno srečanje med premieroma Borutom Pahorjem in Jadranko Kosor. Ministra sta pred srečanjem izpostavila dobro raven odnosov, ki jih je prinesel predvsem arbitražni sporazum. Izrazila sta tudi zadovoljstvo, ker so njuni stiki pogosti; srečujeta se praktično na tedenski ravni, predvsem v okviru raznih multilateralnih srečanj.

»To govori o novem duhu v odnosih med Slovenijo in Hrvaško,« je ocenil hrvaški zunanji minister Jandroković. »Postopoma in vztrajno gradimo zaupanje, spoštovanje, kar je osnova tudi za krepitev sodelovanja in partnerskih odnosov, ki obstajajo med Slovenijo in Hrvaško,« pa je izpostavil

MINISTER
SAMUEL ŽBOGAR

slovenski zunanji minister Žbogar.

Po drugi strani pa sta opozorila, da so med državama še vedno odprti določeni problemi in vprašanja, s katerimi pa se ukvarja mešana komisija, katere delo sta včeraj pregledala. Sicer pa je bilo njuno srečanje namenjeno predvsem sobotnemu srečanju obeh premierov v Bohinju, da jima, kot je dejal Jandroković, »nekoliko olajšata delo«.

Ministra sta včeraj govorila tudi o arbitražnem sporazumu, pri čemer

MINISTER
GORDAN
JANDROKOVIĆ

nista povedala, kdaj bi lahko prišlo do izmenjave diplomatskih not o ratifikaciji sporazuma, s čimer bo sporazum postal tudi mednarodno-pravno obvezujoč za obe državi. Je pa Žbogar zagotovil, da bo arbitražno sodišče delo začelo, kot je predvideno v sporazumu, s podpisom hrvaške pristopne pogodbe k EU. »Do takrat pa se obe državi lahko pripravita na ta dan,« je dejal Žbogar.

Prav tako sta ministra nekaj časa namenila tudi dogodkom v regiji, pred-

vsem bližajočim se volitvam v Bosni in Hercegovini ter nedavni odločitvi Meddržavnega sodišča v Haagu glede razglasitve neodvisnosti Kosova. Žbogar pa je pri tem izpostavil tudi grško-makedonski spor glede imena in izrazil pričakovanje, da bo to vprašanje rešeno do novembrskega vrha zveze Nato, da bo Makedonija lahko dobila povabilo v zavezništvo.

»Hrvaška in Slovenija lahko pomembno pripomoreta k nadaljnji stabilizaciji stanja v prostoru Jugovzhodne Evrope in tudi gospodarskemu razvoju, sodelovanju in k evropski perspektivi vseh držav na tem območju,« je k temu dodal Jandroković.

Ministra sta se simbolično sestala v gostilni v bližini Obrežja, preko katere dobesedno poteka meja med državama. Srečanje je potekalo na slovenski strani, a pravzaprav le za kak meter ali dva. Medijem sta spregovorila le ob začetku srečanja, po koncu pa izjave niso bile predvidene. (STA)

SEŽANA - V okviru programa čezmejnega sodelovanja

Terčon in Comellijeva podpisala pogodbo o izvedbi projekta Kras - Carso

SEŽANA - V torek sta sežanski župan, Davorin Terčon in Laura Comelli, odgovorna pri glavni direkciji Dežele FJK za mednarodne odnose z EU podpisala pogodbo o dotaciji sofinanciranja projekta Kras - Carso.

Podpis pogodbe o dotaciji sofinanciranja med organom upravljanja programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 in vodilnim partnerjem projekta s polnim naslovom »Trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialna kohezija«, ki je bil predložen v okviru javnega razpisa za strateške projekte št. 01/2009, pomeni potrditev dodelitve sredstev za izvedbo projekta.

Projekt v vrednosti 3.085.000 eur je bil s strani Nadzornega odbora Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 odobren v letošnjem aprilu. Iz evropskega sklada za regionalni razvoj bo sofinanciranih do 85% finančnih sredstev od celotne vrednosti projekta. V prihodnje pa pričaja

Davorin Terčon in Laura Comelli med popisovanjem pogodbe

kujejo tudi podpis pogodbe o sofinanciranju s službo vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki bo prispevala 10% finančnih sredstev.

V torek podpisana pogodba občin Sežana kot vodilnega partnerja med drugim zavezuje zastopati vseh šestnajst projektnih partnerjev, ki sodelujejo v

tem projektu pri realizaciji številnih aktivnosti, predvidenih do zaključka projekta, ki bo aprila 2013. Preureditev dela pritličja stare občinske stavbe Občine Sežana za ureditev Informacijskega centra Krasa, predstavlja eno od teh aktivnosti in pomeni začetek realizacije projekta Kras - Carso.

LJUBLJANA - Branost medijev

Najbolj bran je brezplačnik Žurnal

LJUBLJANA - Trend branosti slovenskih tiskanih izdaj se je obrnil v pozitivno smer, kažejo podatki Nacionalne raziskave branosti (NRB) za prvo polletje 2010. Na prvih dveh mestih sta ostala brezplačnik Žurnal ter priloga Dela in Slovenskih novic Vikend, ki sta hkrati edini ediciji s povprečnim dosegom nad 20 odstotkov populacije v starosti od 10 do 75 let. Žurnal ima 370.000 bralcev na izdajo, Vikend pa 350.000. Doseg nad 300.000 bralcev na izdajo imajo še brezplačnik Dobro jutro, Nedeljski dnevnik, priloga Pilot, priloga Ona, Slovenske novice ter priloga Delo in dom.

Najbolj bran dnevnik so Slovenske novice (305.000 bralcev na izdajo), tednik Nedeljski dnevnik (326.000 bralcev), mesečnik pa Ognjišče (225.000 bralcev).

Skupna branost je v zadnjem letu za dva odstotka višja kot v predhodnem obdobju. Seštevk dosegov so v primerjavi z letom 2009 višji, in sicer v kategorijah dnevnik za 1,3 odstotka, priloge za 2,6 odstotka, dvotedniki za 3,3 odstotka, mesečniki za 1,9 odstotka in brezplačniki za 5,9 odstotka, so sporočili iz Slovenske oglaševalske zbornice.

Positivni rezultat dopolnjuje ugotovitev, da je v zadnjem obdobju desetim izdajam branost značilno zrasla, le petim pa značilno padla, kar je pomemben obrat glede na zadnjih nekaj obdobj, ko je bilo to razmerje vedno v prid statistično značilnim padcem branosti, kažejo rezultati NRB, ki jo je pripravila družba Valicon.

Raziskava je zabeležila spremembo tudi pri poslušnosti radijskih postaj. Prve mu in drugemu programu Radia Slovenija, ki ju dnevno posluša 183.000 oz. 158.000 poslušalcev, se je približal Radio 1 s 145.000 poslušalci dnevno.

Naročnik raziskave je Slovenska oglaševalska zbornica s svetom pristopnikov k NRB, izvajalec pa Valicon. Raziskava je potekala med 3.

julijem 2009 in 2. julijem 2010 na vzorcu 6918 oseb, starimi od 10 do 75 let. (STA)

UPLINJEVALNIKI - Zahteva naravovarstvenega združenja WWF

»Italija in Slovenija naj objavita dogovor, če seveda sploh obstaja«

Molk Rima in Ljubljane - Menia je spet kritičen do Slovenije

TRST - V Rimu in v Ljubljani doslej še niso uradno komentirali časopisne novice o meddržavnem dogovarjanju o plinskih terminalih. Novinarski viri navajajo podatek, da Slovenija ne bo nasprotovala uplinjevalniku v Žavljah pod pogojem, da Italija umakne projekt morskega terminala in če pri žveljskem terminalu uporabi najodobnejšo in okolju najbolj varno tehnologijo. Slovenija naj bi pod temi pogoji tako ali drugače sprejela žveljsko napravo tudi ob zagotovilih Rima, da Italija ne bo nasprotovala plinskemu terminalu v Kopru, ki mu sicer na lokalni ravni vsi močno nasprotujejo.

Šlo naj bi za tako imenovani "no paper" dogovor (Slovenija naj bi svoja gledanja že izročila Italiji), ki bi ga morala okoljska ministra Roko Žarnić in Stefania Prestigiacomo (**na sliki**) objaviti, menijo v naravovarstvenem združenju WWF. Gre za zelo pomembno zadevo, o kateri mora javnost biti seznanjena. V igri je prihodnost teh krajev, menijo pri WWF, ki očitajo italijanskemu okoljskemu ministru protislovna stališča in tudi manipuliranje podatkov. Tudi Slovenija je dolžna, da svoji javnosti pojasni stališča o teh vprašanjih. Za naravovarstvenike je skrajni čas, da se obe državi odločita za celovito čezmejno presojo vseh načrtovanih energetskih struktur na severnem Jadranu.

V zvezi s temi vprašanji se je znova oglasil podtajnik na okoljskem ministru Roberto Menia. Po njegovem je jasno, da Slovenija konkretno razmišlja o koprskem uplinjevalniku, čeprav mu nasprotujejo vsi lokalni dejavniki, začeni z županom Borisom Popovičem. Menia je prepričan, da je slovenski veto na žveljski terminal popolnoma neupravičen in neprimeren, saj po eni strani hoče Ljubljana preprečiti italijanske načrte, po drugi pa si na tihem prizadeva za koprski terminal. Gre torej za gospodarsko konkurenčna projekta, o katerih bo težko najti sintezo, je še povedal vladni zastopnik.

Menia je tudi ponovil, da bo okoljsko ministrstvo kmalu izdalo potrebna dovoljenja za podmorski plinovod, brez katerega ne morejo zgraditi žveljskega terminala. Tako zastavljenemu plinovodu nasprotuje Slovenija, ki bi raje videla zemeljski plinovod.

RIM - Odgovor na pismo predsednika SKGZ Rudija Pavšiča

Zavod Istat napoveduje tudi slovenske obrazce za popis kmetijstva in prebivalstva

RIM - Osrednji italijanski statistični zavod Istat namerava ob bližnjem splošnem popisu kmetijstva in kmetijskih dejavnosti spoštovati pravice slovenske manjšine. V vseh 32 občinah Furlanije-Juljske krajine, ki jih kot narodno mešane občine priznava odlok predsednika republike, bodo kmetovalci po želji, poleg pole v italijanščini, dobili popisno polo tudi v slovenščini. Pri izpolnjevanju slovenskega obrazca jim bo lahko pomagal popisovalec z znanjem slovenščine. Za to bo poskrbela Dežela Furlanija-Juljska krajina, ki bo za to priložnost izbrala 10 odst. popisovalcev, ki obvladajo tudi slovenščino. Za podobne ukrepe se bo Istat odločil tudi za splošni popis prebivalstva, ki je napovedan za oktober 2011.

Tako se glasi odgovor predsednika zavoda Istat Enrica Giovanninija

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič

na pismo, ki mu ga je naslovil predsednik SKGZ Rudi Pavšič. »V deželi Furlaniji-Juljski krajini, kjer je zgodovinsko prisotna slovenska narod-

nostna skupnost, so se pri prejšnjih popisih vedno pojavili problemi v zvezi z dvojezičnimi vprašalniki, ki so jih predvidevali državni in mednarodni zakoni ter razni odloki ustavnega sodišča,« je Giovanniniju napisal Pavšič.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki jo 23. člen deželnega zakona št. 26 z dne 16. novembra 2007 priznava kot krovno organizacijo slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajini, opozarja, da tudi novi zakoni, ki so stopili v veljavo tako v letu zadnjega popisa kot tudi kasneje, specifično zakon št. 38 z dne 21. februarja 2001 (Zaščitni zakon za slovensko jezikovno manjšino) in Odlok predsednika republike z dne 12. septembra 2007 (Potrditev seznama občin v deželi Furlaniji-Juljski krajini, v kate-

rih se uveljavlja zaščita slovenske manjšine, na osnovi 4. člena zakona št. 38) zagotavljajo občanom s stalnim bivališčem v 32 občinah v deželi FJK (na osnovi odloka z dne 12.9.2007) aktivno in pasivno uporabo slovenskega jezika v odnosih z javnimi upravami in koncesionarji za javne storitve. To pravico zagotavlja osmi člen že omenjenega zakona št. 38, je Giovanniniju napisal predsednik SKGZ.

»Glede na zgoraj povedano vljudno prosimo za vaše posredovanje pri pristojnih službah, da bi pravočasno pripravile dvojezične obrazce in na tak način omogočile italijanskim državljanom slovenske narodnosti v deželi FJK, da lahko izpolnijo vprašalnike v svojem jeziku, kot določajo veljavni zakoni,« se zaključuje Pavšičev dopis.

CELOVEC - Upravni odbor SKS

Podpora sodelovanju krovnih organizacij

CELOVEC - Na predvečerajšnji večerni seji upravnega odbora Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk je upravni odbor pozdravil trenutno usklajeno sodelovanje vseh treh krovnih organizacij koroških Slovencev. Nadalje je bil soglasno ponovno potrjen predlog Enotne liste-EL za novi skupni KOKS (Koordinacijski odbor koroških Slovencev). S tem se nemudoma in v najkrajšem času brez zakonskih osnov omogoča skupno usklajevanje stališč teh štirih političnih struktur koroških Slovencev in Enotne liste.

Bernard Sadovnik

Skupnost koroških Slovencev tudi pričakuje, da bo čimprej urejen Svet pri Uradu zveznega kancerja. Soglasno je bil potrjen predlog, da naj se vse tri krovne organizacije dogovorijo za letno rotacijo funkcij predsednika in podpredsednika

Sosveta. Takšen dogovor bi kreplil trenutno dobro sodelovanje organizacij.

Glede vprašanja dvojezične topografije in sodelovanja slovenske narodne skupnosti pri 10. oktobrskih proslavah je upravni odbor SKS soglasno izrazil željo, da se v teh vprašanjih uskladijo skupna stališča z ostalima krovnicima organizacijama.

CELOVEC - Zaključek mandata

Generalni konzul Longar se poslavlja od Koroške

Matjaž Longar in deželni glavar Gerhard Doerfler

CELOVEC - Po štirih letih in pol se vrača v Ljubljano generalni konzul R Slovenije v Celovcu Matjaž Longar. Diplomatski se je včeraj uradno poslovil tudi od koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja. Na poslovilnem obisku je tekla beseda tudi o odprtih vprašanjih v zvezi s slovensko narodno skupnostjo na Koroškem, je poročala deželna tiskovna služba, prav tako o potrebi druge cevi cestnega predora skozi Karavanke ter o skupni kandidaturi Kranjske Gore, Trbiža in koroškega Bad Kleinkirchheima za svetovno prvenstvo v alpskem smučanju leta 2017.

SKGZ

Digitalni sistem TV nudi večje možnosti

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza meni, da lahko odpira prehod na digitalni sistem večje možnosti tudi za slovensko televizijo v sklopu tretje italijanske mreže RAI (Rai3 Bis). Sistem bo pričel v deželi Furlaniji-Juljski krajini delovati jeseni in ni razlogov, da ne bi pomenil rešitve za vidnost slovenske televizije v videmski pokrajini in povsod tam, kjer imajo gledalci probleme s sprejemom oddaj.

Digitalizacija bi lahko brez dodatnih polemik rešila staro vprašanje in omogočila gledanje slovenskih TV programov Rai na vsem ozemlju, kjer živi slovenska manjšina. Razmisliti bi veljalo tudi na ojačanje dosedanje ponudbe.

Ob vprašanju, ki ima staro politično ozadje, a ga lahko nova tehnologija pomaga dokončno rešiti, želi SKGZ opozoriti še na drugi aspekt zadeve. Pravilno bi namreč bilo, da se ob tehničnih spremembah vrne slovenskemu radiu in televiziji nekdanjo avtonomijo. Problem zadeva programski del, ki zaobjema največ časa celokupnih oddaj.

Programi slovenskega radija in televizije TS A so že uživali svojo avtonomijo, ki se je konkretizirala v figuri direktorja oziroma vodje (dirigente), ki je lahko v danih okvirih odločal tako o vsebinah kot o notranji porazdelitvi sredstev. Zadnji je to funkcijo opravljal pokojni Filibert Benedetič.

Pozneje je funkcijo prevzel generalni direktor deželnega sedišča Rai (danes je to Roberto Collini). Vodja slovenskih oddaj ostaja programer, ne pa koncesionar s samostojnimi pooblastili. Položaj v bistvu podreja slovenske programe Rai generalnemu direktorju, ki ni nujno, da pozna slovenski jezik, kulturo in odjemalce, katerim so slovenski programi namenjeni. Gre za anomalijo, ki bi jo lahko odpravili brez velikih preprek, če izvajamo finančno pogodbo, ki jo predvideva status »vodje« (dirigente).

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Ali mislite, da Slovenija resno razmišlja o gradnji uplinjevalnika v Kopru?

- ☐ Da
- ☐ Ne
- ☐ Ne vem
- ☐ Me ne zanima

POLITIKA - Zakonski odlok z varčevalnimi ukrepi bo danes dokončno odobren

Vlada prejela zaupnico za finančni manever

Vladna večina pa je načeta - Bersani predlaga prehodno vlado do volitev

RIM - Poslanska zbornica je včeraj z izglasovanjem zaupnice vladi odobrila zakonski odlok z varčevalnimi ukrepi. Za je bilo 329 poslancev, proti 275. Zakonski ukrep bo dokončno odobren danes, potem ko bodo poslanci obravnavali resolucije in stališča, povezane s finančnim manevrom.

Premier Silvio Berlusconi je na tiskovni konferenci, ki jo je takoj po prejemu zaupnice priredil na zunanjem ministrstvu, poudaril, da gre za neprijetne, a potrebne varčevalne ukrepe, ki jih je zahtevala Evropska unija. Premier je tudi poudaril, da je vlada trdna in da je ne bi mogel spraviti v krizo niti morebiten manjši razkol v Ljudstvu svobode oz. v vladni večini. V mislih je seveda imel predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija in njegove privržence.

Drugačnega mnenja pa je opozicija. Sekretar Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je v nastopu pred glasovanjem zaupnice v poslanski zbornici izrazil prepričanje, da je Berlusconijsva vlada zaplula »onkraj Herkulovih stebrov« in da zdaj pluje na slepo. Po njegovem bi moralo priti do prehodne vlade, ki bi sprejela najnujnejše ukrepe, med

temi volilno reformo, tako da bi čim prej prišlo do normalnih volitev. Podobna stališča zagovarjajo sredinci UDC in APL, Italija vrednot pa je za takojšnje volitve.

Da je vladna večina resno načeta, je včeraj potrdil voditelj Severne lige Umberto Bossi, ki je izrazil prepričanje, da se bosta Berlusconi in Fini v kratkem dokončno razšla. A po njegovem to ne pomeni, da bo takoj prišlo do volitev. »Prej moramo odobriti federalizem,« je ponovil svoj običajni refren.

Finija je včeraj ostro napadel tudi Denis Verdini, eden izmed treh koordinatorjev Ljudstva svobode. Na tiskovni konferenci, ki jo je priredil, da bi poudaril, kako je afera P3 »prazen nič« in da je sam vsekakor povsem nedolžen, je Finiju očital, da zahteva njegov odstop, namesto da bi ga branil. Medtem pa je milansko sodišče včeraj obsodilo kratkotrajnega Berlusconijevega ministra Al-da Branchera na 2 leti zapore in 4 tisoč evrov globe, ker je s soprogo od Bance Popolare Italiana, ko je ta poskušala prevzeti Banco Antonveneta, nezakonito prejel več kot milijon evrov.

Silvio Berlusconi po prejemu zaupnice

FIAT - Cgil nezadovoljen s srečanjem

Marchionne postavil sindikatom »ultimat«

TURIN - »Smo edino podjetje, ki je pripravljeno investirati 20 milijard evrov v Italijo. A moramo imeti jamstva, da bodo tovarne delovale. Obstajata le dve besedici, ki jih je treba izreči. Ena je "da", druga je "ne". "Da" pomeni posodobiti italijansko proizvodno mrežo, "ne" pa pomeni pustiti stvari, kot so. Mi ne grozimo, vendar nismo pripravljeni tvegati preživetja podjetja«.

Tako je povedal Fiatov pooblaščen upravitelj Sergio Marchionne, ko je nastopil na srečanju med vlado, Fiatom, sindikati in krajevnimi upravami, ki ga je včeraj priredil minister za delo Maurizio Sacconi na sedežu deželne uprave Piemonta v Turinu. Minister je sestanek sklical, potem ko se je minuli teden razvedelo, da turinski avtomobilski kolos namerava proizvajati svoj novi enoprostorec v srbskem Kragujevcu, in ne več v Mirafioriju pri Turinu.

Marchionne je včeraj pojasnil, da seelitev proizvodnje enoprostorca L0 v Srbijo ne kompromitira produktivne prihodnosti Mirafiorija, vztrajal pa je, da Fiat mora imeti jamstva glede delovanja tovarn v Italiji. V tem sklopu ni izključil, da bi Fiat odpove-

SERGIO MARCHIONNE

ANSA

dal vsedrjavno delovno pogodbo kovinarjev, vendar ob njenem izteku konec leta 2012.

Voditelj sindikalnih zvez Cisl in Uil Raffaele Bonani in Luigi Angeletti sta na Marchionnejev »ultimat« odgovorila pozitivno, a pod pogojem, da Fiat ostane v me-jah dogovora, ki je bil 15. junija sklenjen za Pomigliano in kateremu bo danes posvečen nov sestanek v Turinu. Prvi mož Cgil Guglielmo Epifani pa ni bil zadovoljen s srečanjem. Dejal je, da je Cgil pripravljen rešiti vsa odprta vprašanja, vendar »ob spoštovanju pogodb, zakonov in ustave«.

AFGANISTAN Italijana včeraj žrtvi atentata

KABUL - V atentatu v bližini mesta Herat sta včeraj umrli italijanska vojaka. Po še nepopolnih vesteh, ki prihajajo iz Afganistana, naj bi vojaka med patroliranjem neke ceste ubila bomba. Pred tem naj bi vojaka, ki sta delovala v sklopu mednarodnih enot, že onesposobila bombo, druga pa je bila zanje usodna. V Heratu ima sedež poveljstvo italijanske vojske v Afganistanu.

Tragedija pri Heratu je po pričakovanjih boleče odjeknila med političnimi strankami. Predsednik vlade Silvio Berlusconi je izjavil, da takšni dogodki silijo k razmišljanju, ali je sploh smiselno ostati v Afganistanu. Berlusconi je prepričan, da je smiselno ostati v tej nesrečni državi, dokler se stvari ne bodo uredile. Padlima italijanskima vojakoma se je poklonil tudi predsednik republike Giorgio Napolitano.

POLITIKA - Anketa Primorskega dnevnika

Predsednik Apulije Nichi Vendola naj bi bil pravi kandidat leve sredine za predsednika vlade

TRST- Večini sodelujočih v anketi spletnega Primorskega dnevnika se zdi Nichi Vendola pravi kandidat leve sredine za predsednika italijanske vlade. Za njegovo kandidaturo se je opredelilo 48 odst. anketirancev, 39 odstotkov pa jih je bilo proti. To očitno pomeni, da predsednik Apulije ne uživa zelo široke podpore med volivci levosredinskih strank.

To se odraža tudi v javnomnenjski anketi, ki jo je podjetje Ipr Marketing prav v teh dneh opravilo za rimski dnevnik La Repubblica. V primeru primarnih volitev v levi sredini bi Vendola, čeprav za malo, premagal vsedravnega tajnika Demokratske stranke Pierluigija Bersanija. Vendolo je v anketi podprlo 51 odst. vprašanih, Bersanija pa 49 odstotkov. Odprto ostaja vprašanje, če bi Vendola premagal premierskega kandidata desne sredine, ki ni nujno, da bo Silvio Berlusconi.

Ankete o Vendoli so v tem trenutku odraz občutkov in razpoloženja v levi sredini, ne moremo pa jih tolmačiti

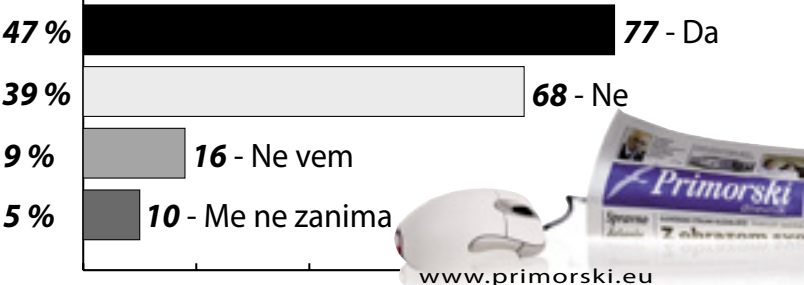
Predsednik Apulije Nichi Vendola

kot verodostojni prikaz realne situacije. Parlamentarne volitve bodo namreč šele spomladi leta 2013 in do takrat se

lahko marsikaj zgodi. V tem času zna vsekakor priti do vladne krize, razpusta parlamenta in posledično do predčasnih volitev. In v tem primeru bi predsednik Apulije na primarnih volitvah, seveda če bo do njih sploh prišlo, lahko kolikor toliko realno računal na kandidaturo predsednika vlade. Neznank je vsekakor v tem trenutku še kar precej. Pristaši Demokratske stranke so-

deč po anketi Repubbliche podpirajo svojega voditelja Bersanija, a ne s takšno vnemo, kot bi lahko človek pričakoval. Predsednik Apulije uživa več podpore na levi ter med volivci leve sredine, ki niso strankarsko opredeljeni. Bersani je precej bolj priljubljen na severu Italije, Vendola pa na Jugu, čeprav kaže, da se njegova priljubljenost počasi, a postopno širi tudi proti severu države.

Se vam zdi Nichi Vendola pravi kandidat leve sredine za predsednika vlade?

EVRO
1,2992 \$
-0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA			
28. julija 2010			
valute	evro (povprečni tečaj)	28.7.	27.7.
ameriški dolar	1,2992	1,3033	
japonski jen	114,01	113,79	
kitajski juan	8,8060	8,8345	
ruski rubel	39,2970	39,3550	
indijska rupija	60,7510	60,8090	
danska krona	7,4520	7,4530	
britanski funt	0,83395	0,83820	
švedska krona	9,4795	9,4615	
norveška krona	7,9810	7,9995	
češka krona	24,985	25,090	
švicarski frank	1,3760	1,3775	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	282,24	283,74	
poljski zlot	4,0070	4,0045	
kanadski dolar	1,3391	1,3382	
avstralski dolar	1,4518	1,4402	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2545	4,2478	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7091	0,7092	
braziljski real	2,2957	2,2928	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	1,9646	1,9701	
hrvaška kuna	7,2447	7,2470	

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE				
28. julija 2010				
	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,32500	0,48750	0,69769	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,12000	0,15667	0,22667	-
EURIBOR (EUR)	0,635	0,889	1,137	-

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
28.763,87 €
+37,10

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE		
28. julija 2010		
vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v ‰
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,99	+0,76
INTEREUROPA	3,70	-3,65
KRIKA	64,80	+0,65
LUKA KOPER	15,57	+1,70
MERCATOR	138,52	-0,35
PETROL	244,64	+0,30
TELEKOM SLOVENIJE	90,15	+0,16
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	25,04	+4,33
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,19	+1,80
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	17,90	-0,56
POZAVAROVALNICA SAVA	-	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	161,06	-2,01
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	85,00	-1,16
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,22	+0,11

MILANSKI BORŽNI TRG		FTSE MIB:
28. julija 2010		-0,35
delnica	zaključni tečaj v €	spr. v ‰
A2A	1,15	-0,78
ALLIANZ	89,46	-0,16
ATLANTIA	15,07	-0,07
BANCO POPOLARE	4,91	+0,72
BCA MPS	1,01	+1,30
BCA POP MILANO	4,06	-0,73
EDISON	0,91	-0,33
ENEL	3,71	-0,20
ENI	15,74	-0,63
FIAT	9,81	+0,05
FINMECCANICA	8,8	+0,23
GENERALI	15,56	-1,46
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,56	-1,25
LOTTOMATICA	11,12	-2,03
LUXOTTICA	20,03	-0,35
MEDIASET	5,04	-0,30
MEDIOBANCA	6,91	+0,51
PARMALAT	1,93	-2,37
PIRELLI e C	5,46	+0,18
PRYSMIAN	13,04	-1,06
SAIPEM	27,27	-0,84
SNAM RETE GAS	3,55	+0,99
STMICROELECTRONICS	6,31	+0,72
TELECOM ITALIA	0,997	+2,26
TENARIS	15,3	+0,86
TERNA	3,175	+1,36
TISCALI	0,11	+0,54
UBI BANCA	8,17	-1,27
UNICREDIT	2,155	-0,35

SOD NAFTE
(159 litrov)
76,92 \$
-0,09

IZBRANI BORŽNI INDEKSI		
28. julija 2010		
indeks	zaključni tečaj	sprememba ‰
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	817,87	+0,40
SBITOP, Ljubljana	3.283,43	+0,10
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.839,00	+0,56
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	247,78	+1,02
BIFX, Sarajevo	1.515,23	-0,34
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.339,89	-0,43
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.497,88	-0,38
Nasdaq 100	1.872,62	-0,86
S&P 500, New York	1.106,13	-0,69
MSCI World, New York	1.130,92	+0,10
DAX 30, Frankfurt	6.178,94	+0,46
FTSE 100, London	5.319,68	-0,86
CAC 40, Pariz	3.670,36	+0,11
ATX, Dunaj	2.480,02	+0,13
PX, Praga	1.183,9	-0,46
EUROSTOXX 50	2.766,11	-0,12
Nikkei, Tokio	9.753,27	+2,70
STI, Singapur	2.985,38	+0,20
Hang Seng, Hongkong	21.091,18	+0,56
Composite, Šanghaj	2.633,66	+2,26
Sensex, Mubaj	17.957,37	-0,67

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

DELAWSKE PRAVICE - Včeraj na Velikem trgu javna seja vodstva sindikata Fiom Cgil

Scenarij iz Pomigliana se lahko ponovi tudi v Trstu

S klonitvijo izsiljevanjem bi nazadovali na področju dela, pravic in demokracije - Vprašanje škedenjske železarne

Dogodki v avtomobilskem koncernu Fiat v znamenju izsiljevanja in krivičnih odpušćanj predstavljajo prva znamenja tistega, kar se utegne zgoditi po vsej Italiji, se pravi, da bi delavci pod grožnjo podjetij, da bodo proizvodnjo preselila drugam, pristali na krčenje oz. celo ukinjanje pravic v zameno za ohranitev delovnega mesta, pa tudi na odpravo kolektivnih pogodb in posledično odstranitev sindikatov. Če to prodre, potem lahko tudi v Furlaniji-Juljski krajini in Trstu pride do takih situacij, kot je tista, ki je nastala v Fiatovem obratu v Pomiglianu. Tako menijo pri tržaški sekcij sindikata kovinarjev Fiom Cgil, katerega krajevno vodstvo je včeraj dopoldne pred tržaško prefekturo priredilo javno sejo o teh vprašanjih. Šlo je za prvo v vrsti pobud, ki jih Fiom Cgil namerava prirediti na krajevni ravni v pričakovanju velike protestne manifestacije v Rimu, ki bo 16. oktobra.

Predstavniki sindikata Fiom na čelu z deželnim in pokrajinskim tajnikom, Gianpaolom Roccasalvo in Stefanom Borinjem, so sicer maloštevilne udeležence opozorili, da če se pristane na izsiljevanje družbe Fiat, se bodo potem podobno obnašala še druga velika podjetja, posledica pa bo splošno nazadovanje na področju pravice do dela, pravic delavcev in navsezadnje demokracije, kar gotovo ne bo prispevalo k izhodu iz gospodarske krize.

To se utegne zgoditi tudi na krajevni ravni, kjer industrije skoraj ni več oz. obstajajo transverzalni dogovori za njeno odpravo, vendar doslej brez realne alternative, čeprav bi z zaprtjem škedenjske železarne in z njo povezanih podjetij izgubili okoli tisoč delovnih mest. Če bi se tudi tu ponovil scenarij iz Pomigliana in bi neka družba ponudila rešitev obrata pod enakimi pogoji, kot jih je postavil Fiat, bi posledice ne nosili le delavci, ampak vse mesto, so poudarili sindikalisti, ki so želeli tudi zvedeti, kakšno je stališče politike o teh vprašanjih. Na včerajšnjem shodu so med drugim spregovorili Iztok Furlanić (SKP), Giuliana Zagabria (SIK), Fabio Vallon (Levica, ekologija in svoboda), Fabio Omero (Demokratska stranka), Roberto Decarli (Občani za Trst) in predstavnik mreže Beppeja Grilla, ki so delavcem izrazili solidarnost, v nekaterih primerih pa tudi nakazali konkretne pobude za zagotovitev dostojnega življenja in za tako porazdelitev bogastva, ki bi zagotovila izhod iz krize ob sočasni ohranitvi dela in pravic. (iž)

Udeležence so nagovorili predstavniki sindikata in politiki

KROMA

UNIVERZA - Podatki službe Almalaurea s primerjavo med leti 2001 in 2009

Tržaški študentje so redni

Povečanje števila diplomirancev, ki so zaključili študij v rednem doku - Zasluge bolonjske reforme - Spletni portal za iskanje stanovanja

Diplomiranci Univerze v Trstu so pri študiju očitno bolj redni kot v prejšnjih letih, saj v večji meri zaključijo študij v rednem roku, k čemur verjetno tudi pripomore bolonjski sistem. To so ugotovitve dvanajstega poročila službe Almalaurea, ki skrbi za vodenje podatkovne baze o diplomirancih italijanskih univerz oz. njihovih profilih ter predstavlja stičišče med diplomiranci, univerzo in gospodarstvom.

V poročilu je podana primerjava med lanskimi diplomiranci in diplomiranci iz leta 2001: medtem ko je takrat študij v rednem roku končalo le 5,9 odstotka študentov, se je do lani število dvignilo na 41 odstotkov. Lani je diplomiralo 3.200 študentov: od teh jih je 1.736 zaključilo triletni, 963 pa tudi nadaljnji dveletni specialistični študij. Tržaški

univerzitetni diplomiranci prihajajo na splošno iz družin, kjer imajo prvič člana z univerzitetno diplomijo, saj v kar sedemdeset odstotkih primerov oba starša ne razpolagata z njo. To pomeni, da je bolonjska reforma omogočila dostop do univerzitetnega študija tudi manj privilegiranim plastem prebivalstva, poleg tega se je z reformo povečalo tudi število praks oz. stažev, saj se je za le-te leta 2001 odločalo le 19 odstotkov diplomirancev, lani pa kar 61 odstotkov (od teh 65 odstotkov ljudi s triletno ter 60 odstotkov ljudi s specialistično diplomijo). Tudi lani je bila razvidna težnja diplomirancev, da nadaljujejo s študijem oz. izpopolnjevanjem: težnja je izrazita predvsem med tistimi, ki so dosegli triletno diplomijo, saj se jih je kar 78 odstotkov odločilo za nadaljevanje študija.

Študentje, pa tudi raziskovalci in docenti, ki prihajajo od zunaj, pa se morajo večkrat soočiti z vprašanjem iskanja primerne stanovanja. V ta namen na podlagi lani podpisanega dogovora med Univerzo v Trstu, ustanovo za pravico do študija Erdisu in italijansko zvezo posrednikov in poslovnih agentov Fimaa deluje spletni portal www.locazionetrasparen-te.com, ki so ga včeraj predstavili v prostorih tržaške univerze ob navzočnosti rektorja Francesca Peronija, predsednika ustanove Erdisu Marca Vascotta in podpredsednika zveze Fimaa Giorgio Ravalica. Portal nudi informacije o ponudbah agencij, članic zveze Fimaa, za najem kakovostnih stanovanj, ki izpolnjujejo vse zakonske predpise.

Portal www.locazionetrasparen-te.com se vključuje v prizadevanja tržaške univerze za krepitev stanovanjske zmogljivosti za sprejem študentov in docentov, ki niso domačini, v luči dejstva, da je mobilnost teh kategorij temeljnega pomena za univerzo, ki želi napredovati na področju odličnosti. Poleg tega zagotavlja portal tudi transparentnost in zakonitost postopkov za najemanje stanovanj, kar je koristno tudi za stanovanjske agente, saj je eden temeljnih pogojev za zdravo tržišče, po drugi strani pa prispeva tudi h krepitevi kulture sprejemanja, kar je pomembno predvsem za Trst, ki želi graditi svoj razvoj in rast na turizmu ter centrih znanstvene in akademske odličnosti, je bilo rečeno na včerajšnji predstavitvi.

KONCERT PRIJATELJSTVA - Predlog z dopolnilom stranke UDC

Riccardo Muti bo postal častni meščan Trsta Enako priznanje tudi za tri predsednike?

Riccardo Muti je po koncertu na Velikem trgu povabil na oder predsednike Italije, Slovenije in Hrvaške

Dirigent Riccardo Muti bo jeseni postal častni meščan Trsta. Predlog za priznanje, ki uživa široko politično podporo, je iznesel župan Roberto Dipiazza, sklep pa bo po poletnem premoru potrdil občinski svet. Stranka UDC predlaga, da bi častno meščanstvo Trsta ob tej priložnosti podelili tudi predsednikom Italije, Slovenije in Hrvaške, ki so bili z maestro Mutijem veliki protagonisti nepozabnih tržaških dogajanj 13. julija.

Občinski svetnik UDC Roberto Sasco predlaga, da bi častno meščanstvo Giorgiu Napolitanu, Danilu Türku in Ivu Josipoviću podelili na prireditvah v Rižarni in pri fojbi v Bazovici. To bi pomenilo dokončno spravno dejanje med tremi državami in tremi narodi, je prepričan Sasco. Ne glede na ta predlog pa predstavnik stranke UDC upa, da tudi napovedano priznanje dirigentu Mutiju ne bo povzročilo nepotrebnih političnih ali drugih polemik.

ČRNA KRONIKA - Včeraj dopoldne v Ulici Commerciale

Tramvaj do smrti povozil 80-letnega Carla Purija z Opčin

Bil je na skuterju, ni se ustavil pred utripajočim semaforjem - Jutri bi se moral poročiti

Danes bi se morala na tržaškem županstvu poročiti Graziella Delcaro in Carlo Puri. Kljub temu, da sta skupaj prežive-la zadnjih šestnajst let, sta želela tudi pred državo potrditi svojo sentimentalno zvezo. Neverjetno kruta usoda pa jima je za vse-lej prekrizala načrte: Carlo Puri je včeraj dopoldne obležal na cestišču Ulice Commerciale. Usoden mu je bil trenutek, ko se je njegov skuter ustavil na tračnicah openskega tramvaja ...

Italijanski mediji so včeraj vztrajno poročali, da je bila žrtev doma v repen-tabski občini, kot nam je pojasnil župan Mar-ko Pisani pa v njihovih občinskih seznamih ni nobenega prebivalca s tem imenom. Na-posled se je izkazalo, da je šlo za Carla Pu-rija z Opčin, kjer ga marsikdo pozna s pri-imkom Purič.

Do tragične nesreče je prišlo včeraj nekaj po 11. uri na delu ceste, ki se od športnega igrišča pri Koloniji dviga proti Cesarjem, v neposredni bližini cerkve Ma-ria regina pacis, kjer Ulico Commerciale prečkajo tramvajske tračnice. Gospod Carlo, ki bi septembra slavil osemdeseti rojstni dan, je s svojim skuterjem vozil v smeri proti Opčinam; vračal se je iz Trsta, vreme je bilo prijetno, sončni žarki so ga morda zaslepili. Kot kaže Carlo ni opazil, da je na semaforju, ki voznike opozarja na prihod tramvaja, utripala rdeča luč. Mor-da pa je to opazil, a je kot številni vozniki mislil, da mu bo pravčasno uspelo pre-koračiti tračnice; na Ulici Commerciale nam-reč ni zapor, prihod tramvaja oznanjajo utripajoče luči, večkrat pa tudi piskanje in žvižganje belo-modrega vozila.

Tako naj bi bilo tudi včeraj; tram-vajski šoferji so namreč vedeli poveda-ti, da je semafor ustrezno utripal. Ko je voznik tramvaja, ki je privozil z Opčin, na tračnicah zagledal moškega na sku-terju, je pritisnil na hupo. Piskanje je Pu-riča predramilo, obrnil pa se je v na-sprotno smer: očitno je pričakoval, da bo tramvaj pripeljal iz Trsta in ne z Opčin. Ko je voznik začel zavirati, je bilo že pre-pozno: tramvajske zavore ne delujejo ta-ko kot avtomobilске, vozilo drsi kar ne-kaj metrov, preden se dokončno ustavi.

Carlo Purič je bil takrat že na tleh, s svojim skuterjem je ostal ukleščen pod tramvajsko kolesje. Eno nogo je imel po-vsem razmesarjeno, njegovo zdravstveno stanje je bilo takoj videti izredno kritično. Operaterji službe 118, ki so z gasilci in mestnimi redarji pridrveli na kraj nesre-če, so ga skušali oživljati, a njihova pri-zadevanja so bila neuspešna. Carlo Puri je podlegel poškodbam.

Ulica Commerciale je bila nekaj ur za-

Ulica Commerciale je bila zaradi prometne nesreče, v kateri je izgubil življenje Carlo Puri, nekaj ur zaprta

KROMA

prta za promet, saj so morali mestni redarji opraviti potrebne meritve.

Danes bi se morala na tržaškem županstvu poročiti Graziella Delcaro in Carlo Puri, njuni priči bi morali biti Silvano Fer-luga in njegova žena. Carlo in Silvano sta namreč dolgoletna prijatelja, skupaj sta odraščala na Opčinah, kjer je Carlov oče de-loval kot avtoličar. Družila pa ju je tudi lju-bezen do Avstralije. Carlo se je sredi 50. let prejšnjega stoletja izselil v Avstralijo, saj v Trstu ni našel ustrezne zaposlitve. Tu si je z nemško priseljenko ustvaril družino, v ka-teri sta se rodili dve hčerki, Karmen in Ma-tilda, ki sta kasneje obiskovali tudi sloven-ske šole v Trstu, saj se je družina preselila na Opčine. Carlo je prevažal gradbeni ma-terial in veliko delal: z zaslužnim denarjem si je v avstralski Adelajdi kupil hišo.

Po ločitvi in srečanju z Graziello je ži-vel med Opčinami in Avstralijo. Ko je bil v domači vasi, je rad zahajal v Prosvetni dom, na njive pri Banih in pod Piščanci. Še raje pa na tekne trebenskega Primorca, saj je bil strasten nogometaš. V Avstraliji je tudi pol-profesionalno igral za Boneghilla Soccer Club. Kljub starosti je bil poln energije in at-letskega videza: vsak dan se je sprehodil po Napoleonski cesti, redno je telovadil.

Večkrat je dejal, da bi življenje rad za-ključil v Avstraliji, kjer je vse »več easy« (la-žje). A tudi, da bi rad, da bi njegov pogreb spremljalo domače petje. Za uresničitev prve želje mu je žal zmanjkalo časa.

Poljanka Dolhar

ZAHODNI KRAS - Vrtanje na območju tržaške občine

Geološko sondiranje med Križem in Prosekom sodi najbrž v ekspertize za podzemno železnico

Vrtalni stroj za sondiranje terena v gozdu med Križem in Prosekom

Bralec iz Križa nas je opozoril, da v teh dneh poteka sondiranje terena v gozdu med Križem in Prosekom na območju Božjega polja. Poslal nam je tu-di fotografije, ki pričajo, da je vrtanje, ki se je men-da že končalo, naročila družba italijanskih železnic RFI, najbrž v okviru predhodnega projektiranja pod-zemnih tunelov za novo hitro železnico. Šlo naj bi za geološko ekspertizo, globina vrtanja pa naj bi zna-šala okoli 80 metrov.

Po zelo skopih informacijah, ki nam jih je uspe-lo zbrati, gre res za geološke ekspertize družbe RFI, ki naj bi jih v tem času izvajali tudi drugod po Kra-su. Preverili smo, da dela potekajo na območju trža-ške občine, ni jasno pa če gre za zasebno ali jusa-rsko lastnino. V tem primeru gre, kot kaže, za območje proseškega jusa. RFI je za dovoljenje zaprosila gozd-ni inšpektorat, od katerega je očitno dobila zeleno luč.

Zadeva je vsekakor še kar nejasna. O podzem-ni hitri železnici Ronke-Divača je bilo doslej obja-vljenih kar nekaj načrtov in predlogov za železniško traso, nikjer pa nismo zasledili proge, ki bi prečka-la Kras na območju Križa in Proseka. Italija in Slo-venija sta se pred kratkim okvirno dogovorili za t.i. severno traso na relaciji Nabrežina-Divača, ostaja pa odprto vprašanje povezave s Trstom in njegovim pri-staniščem.

Dijakom brezplačne vozovnice za avtobus

Družine s stalnim bivališčem v Občini Repentabor in s šoloobvez-nimi otroki, ki obiskujejo šole v Trstu, (nižja srednja šola ter 1. in 2. razred višje srednje šole) lahko vložijo prošnjo za brezplačno do-delitev letnih dijaških vozovnic za linijske avtobuse. Letna vozovnica bo dodeljena brezplačno na podla-gi družinskega bruto dohodka za le-to 2009, ki ne sme presegati 25.000,00 z odbitkom 4.000,00 evra za vsakega vzdrževanega otroka. Vzorec prošnje za brezplačno do-delitev letne avtobusne vozovnice, ki je razpoložljiv v tajništvu Obči-ne Repentabor - uradni delovni čas od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure (tel. 040 327335), je treba usre-zno izpolniti in vrniti tajništvu s priloženo kopijo davčnih prijav za leto 2009 družinskih članov naj-kasneje 20. avgusta letos.

Kvartet Prazák drevi v Ferdinandiju

V palači Ferdinandej bo drevi ob 21. uri potekal koncert z naslovom No-te srednje Evrope, ki ga bo obliko-val sloviti Kvartet Prazák iz Češke republike. Kvartet, ki deluje od le-ta 1972 in ga sestavljajo Pavel Hu-la-violina, Vlastimil Holek-violina, Josef Kluson-violina in Michal Kan-ka-čelo, se bo predstavil z deli Jo-sefa Haydna, Wolfganga Amadeu-sa Mozarta in Antonina Dvoržaka. Koncert prireja združenje DOna-REmuSica v sodelovanju z Občino Trst. Vstop je prost do zasedenosti dvesto mest, prostovoljni prispev-ki pa bodo namenjeni tržaški sek-ciji Italijanskega združenja slepih.

V Škednju srečanje o pravici do stanovanja

Jutri bo v prostorih SKD Ivan Grbec v Škedenjski ulici 124 v Škednju ob 19.30 srečanje na temo Stanovanje je pravica, ki ga prireja kulturni delavec Edoardo Kanzian skupaj z združenjem Il Pane e le Ro-se in filmskim krožkom Lumière. Govorili bodo redovnik Antonio Santini, predstavnik združenja film-skih krožkov FICC Alessandro Ra-dovini in predstavnik krožka Eu-genio Curiel Alessio Chiarotti. Na srečanje so bili vabljeni Skupnost sv. Egidija, skupnost San Martino al Campo ter združenja Sicut, Sunia in Uniat. Ob tej priložnosti bodo predvajali film Francesca Rosija Le mani sulla città.

Film o Louisu Kahnju

V okviru poletnih pobud v Muze-ju Revoltella bo jutri zvečer v avdi-toriju muzeja ob 20.30 na ogled do-kumentarni film Nathaniela Kahna My Architect - A Son's Journey iz leta 2003, ki je posvečen liku zna-nega ameriškega arhitekta Louisa Kahna (1901-1974). Film bo pred-stavil tržaški arhitekt Andrea Bat-tistoni z Univerze v Trstu.

Shades ob Blues pri Parovelovih

V Parovelovi kleti v Boljuncu bo drevi ob 21. uri zaživela literarno-glasbena predstava Shades of Blues oz. Sence bluesa. Gre za projekt Vi-ta Marie Laforgie v sodelovanju s kabaretistom Pupkin Kabaretta Alessandrom Mizzijem, ki povezuje jazz, afro-ameriške, country in hip hop ritme. Nastopili bodo Laforgia na kontrabasu, Flavio Davanzo na trobenti, Riccardo Morpurgo na klavirju, Luca Colussi na tolkalih, Mizzij pa bo recital.

Discoinferno v Miljah

V okviru niza Milje pod zvezdami bo drevi za veselo razpoloženje poskrbela italijanska glasbena sku-pina Discoinferno, ki bo nastopi-la na Marconijevem trgu. bend iz-važa disko in funky glasbo sedem-desetih let.

POKRAJINA TRST - Za sodelovanje pri obnovi L'Aquile

V L'Aquili se je življenje ustavilo ...

Združenje Amici della 180 s projektom za pomoč pri obnovi in ponovnem zagonu prestolnice Abrucev

Potres, ki je aprila lani hudo prizadel Abruce, je skorajda izginil s strani medijev in iz televizijskih poročil. Kakor, da je tam vse rešeno, da ni več težav in da je življenje spet steklo ... Kje pa, saj se je dela treba še lotiti. Že res, da je civilna zaščita hitro ukrepala in prebivalcem zagotovila zasilno streho nad glavo, vendar se je danes utrip srca dežele in predvsem njene prestolnice L'Aquile upočasnili, včasih ga še slišati ni in zato tone v pozabo.

Na pobudo tržaške sekcije združenja Amici della 180 so včeraj na tržaški pokrajini predstavili socio-zdravstveni projekt *L'Aquila - seconda fase dell'emergenza*, ki je nastal z namenom, da podpre prebivalce prestolnice v zdajšnji fazi obnove. Gre predvsem za pomoč otrokom in starejšim, za obnovo zgodovinskega jedra mesta L'Aquila, za ponovno ovrednotenje njenega umetniškega oz. kulturnega in arhitekturnega bogastva ter za več posegov v bližnjih gorskih vasi. Projekt je podprla tudi Pokrajina Trst, ki si prizadeva, da bi spodbudila solidarnost in sodelovanje tudi ostalih deželnih javnih ustanov. Dežela FJK je sicer že podprla sosede iz Abrucev in jim bila neka-ko za zgled, saj se je po potresu leta 1976 spet dvignila na noge. »Pri obnovi so takrat sodelovali vsi, od uprav do prebivalcev in tehnikov, tako da je Furlanija po desetih letih spet zaživela. Gumin so na primer obnovili in opeko za opeko, kos za kosom spet dvignili hiše in cerkve, tako kot je bilo prej,« je dejal Mario Reali, ki je novembra skupaj s tehniki iz L'Aquile uredil seznam potrebnih posegov.

V L'Aquili se je vse ustavilo, je povedal Reali. Obiskovalec, ki se poda v mesto, se dejansko znajde med ruševinami. Mestno središče je povsem nedostopno - sami prebivalci se lahko do svojega stanovanja približajo le v spremstvu sil javnega reda. »Življenje ne bo nikoli spet steklo, dokler ne obnovimo zgodovinsko mestno jedro. 18 tisoč ljudi potrebuje osnovne zdravstvene in vzgojne strukture.« V primerjavi s potresom v Furlaniji, se članom združenja zdi, da je malokomu mar za dogajanje v L'Aquili oz. Abrucih. Nobenega projekta za razvoj ni, nobenih daljnovidnih perspektiv. Bertolaso je svoje »opravil« in se nemudoma umaknil.

Ob vrhu G8 v L'Aquili so si vsi polnili usta z obljubami o denarni podpori, ki sta jih držali v bistvu le Nemčija in Francija, je potožil gospod Bellante, ki v Trstu vodi združenje prebivalcev Abrucev. Marsikatera ustanova je zbiral denarno pomoč, ki pa se je na poti do cilja neznano kje izgubila. »Okoriščanje s tragedijo res ni pošteno. Vemo za znatno podporo, ki pa ni nikoli dospela do cilja. Tako je, pri širši javnosti smo si za pravili vsakršno zaupanje.« Danes se lažna podoba novega življenja po potresu počasi krusi: hoteli, v katerih prebiva še ogromno ljudi, ne prejemajo več državne podpore in so ljudi spodili na cesto, kdo ve, kam. Na istem so tudi gradbena podjetja, ki so prekinila dela na potresnem območju, saj ne morejo več plačevati delavcev. »Banke ne ponujajo več kreditov. Nobene prihodnosti ne vidim,« je bil pesimističen Bellante.

Vsakdo, ki obišče L'Aquilo, se domov vrača z žalostjo v srcu. Pri združenju so si zato zamislili, da bi obiskovalcu ponudili turistični-versko-zgodovinski sprehod po tem prostoru, pravo pot med L'Aquilo in gorskimi vasicami v spoznavanju lepote krajev in ljudi. Morda bo le privabila turiste spet v Abruce ...

Kdor bi rad prispeval pri obnovi L'Aquile, se lahko oglasi na elektronskem naslovu progettolaquila180@gmail.com, kjer mu bodo posredovali tudi celoten program in predstavili turistično pot. Drugače je na voljo tudi tekoči račun IT72T0604003601000000165363. Člani združenja zagotavljajo, da je nakazan denar v celoti namenjen obnovi L'Aquile - brez nepoštenih posrednikov, seveda. (sas)

Prebivalci L'Aquile so ob prvi obletnici potresa priredili protest samokolnic

ANSA

STARE MILJE - Na območju arheološkega parka

Med izkopavanji so arheologi naleteli na dve bivalni zgradbi

Izkopavanja je omogočila Fundacija CRTrieste

KROMA

Na griču v Starih Miljah so se decembra lani po šestih letih mirovanja spet začela izkopavanja tam, kjer si je mogoče ogledati miljski arheološki park. Dela je vodilo deželno nadzorništvo za arheološke dobrine s prispevkom Fundacije CRTrieste v znesku milijona evrov za desetletno obdobje.

Arheologi so se lotili sektorja D, se pravi dodatnega izkopavanja v že obstoječih jarkih, restavriranja obstoječih arheoloških struktur in njihovega ovrednotenja s postavitvijo didaktičnih panojev z razlago. Med izkopavanjem so arheologi naleteli na bivalni zgradbi iz peščenjaka, ki naj bi bili postavljeni ob večji cesti - datirajo jih v srednji vek. Prvotno naj bi šlo za dve ločeni enodružinski zgradbi, katerih temelji naj bi bili vkopani v starejše arheološke depozite, med katerimi so našli ostanke lesenih struktur in keramike poznoantičnega oz. zgodnje srednjeveškega obdobja (V.-VIII./IX. stoletje). Tla v zgradbah se niso ohranila, tako da domnevajo, da so bila lesena in so se s časom porabila, tako da so jih najbrž odstranili. Dela vodi arhitektka Fabiana Pieri, znanstvena vodja pa je Paola Ventura.

SESLJANSKI ZALIV - Koristna novost v kopališču Castelreggio

Strokovna pomoč kopalcem

Poklicni bolničar bo na voljo vsako nedeljo med 8. in 19. uro - Dogovor med občinsko upravo in zdravstvenim podjetjem

V sesljanskem kopališču Castelreggio bo po novem na razpolago struktura za hitro pomoč, ki jo bo kopalcem na tamkajšnji plaži in drugim obiskovalcem zaliva nudil poklicni bolničar. Struktura, ki bo na voljo ob sobotah in nedeljah od 8. do 19. ure, je sad sodelovanja med zdravstveno ustanovo in Občino Devin-Nabrežina. Bolničar ali bolničarka bodo na razpolago za nujno pomoč in za manjše nezgode, struktura pa bo povezana s službo za hitro pomoč 118 in z dežurno zdravniško službo.

Adele Maggiore, zdravstveni vodja krajevne zdravstvene ustanove, je pričevala, da bo sesljanska struktura razbremenila službo za hitro pomoč. Bolničarji bodo nudili pomoč in nasvete npr. pri manjših ranah, glavobolih, slabostih itd. V primeru potrebe bo bolničar, ki bo usposobljen tudi za pomoč srčnim bolnikom, prišel na kraj nezgode. Skratka zelo koristna pridobitev za Sesljanski zaliv v upanju, da bo struktura v prihodnosti odprta ves teden.

Novo koristno strukturo v Sesljanu si je ogledal domači župan Ret v spremstvu odbornice Pallotta in podžupana Romite

KROMA

MUZEJI ZVEČER - Včeraj predstavitev

Letos bo prizorišče avgustovskih srečanj palača Gopčević in prostor pred njo

Med 3. in 31. avgustom se bodo zvrstili koncerti, konference, vodeni ogledi po muzejski zbirki, delavnice za otroke, razstave

Letošnjo pobudo so predstavili včeraj, lanskoletna pa je v muzej Sartorio vsakič priklicala številno občinstvo

Kulturno in družabno življenje meseca avgusta že po tradiciji kroji tudi prireditev Musei di Sera - Muzeji zvečer, ki bo letos doživela že sedemnajsto izvedbo. Pomemben družabni prostor bosta ob avgustovskih torkih in sredah zvečer po novem predstavljala palača Gopčević in ulica Rossini pred njo, med 3. in 31. avgustom pa bo ta poletna prireditev nanižala vrsto koncertov, konferenc, vodenih ogledov po muzejski zbirki, delavnic za

otroke, razstav in drugih dogodkov. Bogato ponudbo prireditve, ki jo že od vsega začetka pripravljajo Mestni muzeji za zgodovino in umetnost v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo, so podrobneje predstavili na včerajšnji novinarski konferenci.

Občinski odbornik za kulturo Massimo Greco je uvodoma dejal, da je med prizorišči, na katerih je v zadnjih šestnajstih letih potekal ta kulturni in dru-

žabni dogodek, manjkalo prizorišče v neposredni bližini morja. Po gradu sv. Justa, Lapidariju in vili Sartorio se nam je zdelo palača Gopčević odlična izbira, je pojasnil odbornik, ki se je zahvalil tudi vsem javnim in privatnim ustanovam, ki so sodelovale pri realizaciji tega projekta. Direktor Mestnih muzejev za zgodovino in umetnost Adriano Dugulin se je za finančno pomoč med ostalim zahvalil novodobni mecenki Fulvii Costantinides in

ob tem pristavil, da je predlog za letošnje prizorišče dal kurator gledališkega muzeja Carlo Schmidl Stefano Bianchi, ki je v nadaljevanju predstavil bogato ponudbo festivala Musei di Sera - Muzeji zvečer. Zelo artikuliran program je sestavljen iz glasbenega in muzejsko-gledališkega dela, je izpostavil Bianchi in dodal, da letos ne bo mogoče prisostvovati vodenim ogledom po muzejski zbirki palače Gopčević, v kateri sicer domuje tudi gledališki muzej Carlo Schmidl, ampak bo mogoče prisluhniti različnim predavanjem, v sklopu katerih bo možno izvedeti marsikaj novega. Glasbeni večeri pa bodo, kot je že v navadi, v režiji Doma glasbe - Glasbena šola 55 (Casa della Musica - Scuola di Musica 55), ki nam bo za začetek ponudil koncert pihalnega ansambla FVG Brass Ensemble, ki bo na odru pred palačo Gopčević nastopil v torek, 3. avgusta, ob 21. uri. Za konec pa je Dom glasbe pripravil koncert orkestra Bendorkestra.55, ki je znal v preteklih letih navdušiti občinstvo in sprožiti ognjenvite ovacije. Vmes pa se bo zgodilo še veliko drugih žanrsko različnih koncertov in spektaklov. Po koncu koncertov bodo na vrsti bralne seanse znotraj muzeja, ki so jih njihovi snovatelji poimenovali Notturmi-Nokturni. Zanimivi bodo tudi itinerariji z naslovom Dietro le quinte - V zakulisju. V sklopu dvanajstih tematsko različnih srečanj bo tako mogoče spoznati bogato dediščino muzeja Carlo Schmidl. Pestro ponudbo bodo lepo zaokrožili tudi monologi priljubljene Ornelle Serafini, ki se bo na letošnjih muzejskih večerih predstavljala kot pevka s konca 19. stoletja, ki tik pred dvigom gledališkega zastera s publiko deli svoje dvome, skrbi, želje itd. Za ljubitelje gledaliških kostumov pa bo nedvomno zanimiva razstava z naslovom Vestire la Scena - Milva, Elena Souliotis e Lucia Valentini Terrani nelle collezioni del Civico Museo Teatrale Carlo Schmidl - Oblečena scena. Milva, Elena Souliotis in Lucia Valentini Terrani v zbirka gledališkega muzeja Carlo Schmidl. Ta razstava bo na ogled vsak dan med 3. in 31. avgustom med 9. in 19. uro, ob torkih in sredah zvečer pa bo njen ogled možen do polnoči.

Naj povemo še to, da bo letos festival zadovoljil tudi najmlajšo publiko, saj so njegovi utemeljitelji za otroke med 7. in 11. letom starosti pripravili zanimive delavnice. Pomembna novost sedemnajste izvedbe prireditve Musei di Sera - Muzeji zvečer pa je tudi to, da njegovi organizatorji letos celoten program ponujajo brezplačno. (sč)

Note Timave: septembra tudi v Štivanu

Note Timave je koncertni niz, ki že 23 let uvaja jesensko sezono, njegova zvesta publika pa bo od letos imela dvojno ponudbo, saj si je društvo Punto musicale zamislilo poletni dodatek. Včeraj se je namreč pričela prva poletna izvedba festivala Tango da pensare - Tango v razmislek, ki se bo nadaljevala do 11. avgusta s koncerti na temo priljubljenega argentinskega plesa. Tradicionalni koncertni niz seslanskega društva že nekaj let širi svoj programski obseg na jazz in tango, geografsko pa je zaobjel tudi videmsko pokrajino s sodelovanjem občinske uprave Colloredo di Montalbano. Včeraj je bil grad furlanske vasi prizorišče prvega večera poletnega festivala, najprej z otvoritvijo razstave argentinskega slikarja Carlosa Sessana, rednega sodelavca pianista in skladatelja Luisa Bacalova, ki je zanj realiziral scenarije in operne librete. Oskarjev nagrajenec je nastopil na večernem koncertu, ko je zaigral tudi skladbo Baires 1 Suite v priredbi za dva klavirja, pri kateri je sodelovala organizatorica festivala, pianistka Carla Agostinello. Naslednja koncerta festivala, ki se bo v celoti odvijal na gradu Colloredo, bosta na sporedu 5. avgusta s koncertom pianista Enrica Pieranunzia s sporedom »Tango in blues in the classis- vzporedna zgodba«, 11. avgusta ob 21. uri pa s kvartetom Neotango (bandoneon, klavir, violina, kontrabas) in dvema plesalcema, ki bosta nastopila z glasbo Astorja Piazzolle, medtem ko bo recitator, igravec Vanni De Lucia, prebral poezije Jorgea Luisa Borges. Vsi koncerti imajo prost vstop. Po tangoskem uvodu bo tradicionalni, jesenski niz Not Timave zaživel od 13. septembra med furlanskim gradom in zgodovinsko lokacijo gotske cerkve v Štivanu. (ROP)

Opening Band Live Music: drevi finale

Na Trgu Straulino e Rode na tržaškem nabrežju bo drevi ob 20. uri veliki finale letošnje izvedbe glasbene pobude Opening Band Live Music 2010, ki ga prirejajo središča za druženje mladih Občine Trst v sodelovanju z združenjema Musica Libera in Gruppo Tetriz. Za letošnji naslov se bodo potegovala tržaške skupine Bencazzadadiscoparty2, Donnie's Dimension, Growth in Decadence, Metro Madness in Underscore, katerim se bo pridružila še neapeljska skupina Viti di Titano, ki je zmagala v kategoriji skupin, ki so prihajale izven Furlanije-Juljske krajine. Kot gost bo nastopila skupina Quintorigo.

PEUGEOT 207 MILLESIM 200.

OMEJENA IZDAJA.

200 LET
PRAZNUJTE
Z NAMI!

NESKONČNA STRAST.

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL

MOTORJI EVRO 5, KLIMA, LITA PLATIŠČA, PRIKLJUČEK USB, SISTEM BLUETOOTH® IN ŠE VELIKO DRUGEGA.

Promocijska cena (IPT izključen) za vozilo 207 X-line 1.4 75 CV 3 vrata, z vozilom za odpad registriranim do 31. decembra 2002 in vpisanim na lastnika za vsaj 6 mesecev. Več informacij na peugeot.it in pri koncesionarju. Slika je informativnega značaja. Maksimalna poraba goriva pri kombinirani vožnji l/100 km 6,4; maksimalna emisija CO₂/km 149.

**VOZILO 207 OD
9.750 €**

Peugeot je dodal novi model svojim športnim vozilom, **207 Millesim 200**: motorji Evro 5 zadnje generacije, klima, sistem Bluetooth, priključek USB, HiFi z vodenjem na volanu, ABS, 6 airbagov, ESP, lita platišča – vsi naštetih dodatki so serijski. In še, z **ECO SERVICES** Peugeot imaš 4 leta miru po 6 € na mesec.

ODKRIJ TUDI DRUGE NEVERJETNE PONUDBE.

Padovan & Figli

Koncesionar Peugeot
za Trst, Gorico in Tržič

TRST, ul. Flavia 47, tel. 040 827782
GORICA, Majnica 12, tel. 0481 391808
TRŽIČ, ul. Timavo 24, tel. 0481 790505
www.padovanefigli.it

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljala poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

OBLETNICA - Ob slikarjevi 70-letnici

Likovna prehajanja Klavdija Palčiča

S to razstavo se v petek začenja niz prireditev

Klavdij Palčič je reprezentativen ustvarjalec za tržaški kulturni kontekst, ki ga s svojo specifikko umešča v širše zaobjeto stvarnost razpeto med mediteranom in srednjo Evropo, med refleksivnostjo in komunikativnostjo. Pripada generaciji umetnikov, ki so doraščali ob ustvarjalnem utripu in provokacijah po sledovih avantgarde ter ponotranjili ta pomenljiv preobrat na področju umetnosti, saj je izpovedna avtonomija končno zaživela v drznem raziskovanju novih poti.

Klavdij Palčič je stopil na likovno sceno v šestdesetih letih, ki jih upoštevamo kot posebno plodna in ustvarjalno živahna. Praznovanje njegove sedemdesetletnice pomeni obenem presek petdesetih let predanosti likovni umetnosti, ki se začenja prav v krogu tržaške avantgardne skupine Raccordosei - Arte Viva, v okviru katere je deloval.

Splet različnih okoliščin kot so odmev Černigojeve izkušnje na Bauhausu, študij v Benetkah, nenazadnje prirojeni talent in vpetost v kulturni ter družbeni prostor dogajanja so prispevali k razvoju bogate umetniške produkcije. Izhodišče je klena risba, ki jo je Palčič vseskozi vztrajno gojil: poglobljeno opazovanje narave pa je vneslo v njegov pristop do ustvarjanja organskost in življenjsko silo.

Prvenstveno slikar, se Palčič vseskozi izraža tudi v grafiki in kiparstvu, scenografiji in kostumografiji; izredno pomenljiv pa je tudi njegov doprinos na področju uporabne umetnosti, predvsem grafičnega oblikovanja in knjižne ilustracije. Razčlenjeni niz pobud, ki si bodo sledile, da bi primerno obeležile visok življenjski jubilej in obenem ovrednotile bogat umetnikov opus začenja v petek, ob 18. uri z odprtjem slikarske razstave v dvorani Sala del Giubileo na Nabrežju 3. novembra, 9 v Trstu.

Ciklus razstav na temo Prehajanja želi posebej ovrednotiti dejavnost na posameznih likovnih področjih, začenši prav z onim, ki ga umetnik najgloblje doživlja in predstavlja njegovo prvenstveno usmeritev: slikarstvo. Naslov razstave Likovna prehajanja postavlja v ospredje umetnikovo sposobnost hkratnega vzpostavljanja različnih likovnih prvin na platno in v prostor. Tako občutimo v slikarskih delih reliefnost materičnih vložkov in prostorsko razsežnost, ki jo umetnik pričara preko izrazitih perspektiv; ko pa se zazremo v prelepe bronaste kipce podobno doživljamo prostorsko in površinsko razgibanost obdelane površine, zaradi katere so odeti v poseben svetlobni žar. Če je svetloba z barvo nosilka emocij in pripada tankočutni intuitivni umetniški duši, jo dopolnjuje virtuoziistična risba, nosilka globlje vsebinske sporočilnosti, ki se navezuje na miselno sfero.

Klavdij Palčič je dosledno razvijal osrednjo tematiko soočanja naravnega z umetnim ter vzporedno ostal zvest slikarskim in estetskim vrednotam, kar daje njegovim stvaritvam edinstveni stilni pečat. Osrednji protagonist je človek v eksistencialnem boju, razpet, ujet med kontrasti, v ne-

nehnem dvoboju s pošastmi našega časa: s stroji, protezami. Ni naključje, da se tematsko sklicuje na klasično umetnost in mitologijo, ki jo predeluje v sodobnem in osebnem ključu, a ostaja vezana na osnovno človeško potrebo po iskanju odgovorov na vprašanja, v razodevanju resnice, ki jo ustvarjalni proces omogoča in jo umetnik preko svojega dela zasleduje.

Na ogled bo izbor tridesetih del, slik in bronastih kipov, kjer bo poudarek na zadnjem desetletju ustvarjanja ob primerkih od začetkov do danes, ki dovoljujejo boljše razumevanje likovnega razvoja.

Razstava bo na ogled do 17. avgusta, ob njej je izšel trijezični spremni katalog v založbi ZTT, za katerega sta strokovne tekste napisala Tatjana Pregl Kobe in Daniele Angerame.ù

Jasna Merku

SPILIMBERGO - Folkest

Zaključek festivala z večdnevni (ne samo) glasbenim praznikom

Drevi se pričanja zaključni del festivala Folkest. »Folkest in festa« je pravi festival v festivalu, kjer se na raznih odrih, postavljenih v središču Spilimbergo odvija glasbeni višek že 32. izvedbe, ki bo trajal do torka, 3. avgusta. Ob glasbi se dogaja še marsikaj, kot npr. razstave, stojnice s starimi ploščami, predstavitev itd. Drevišnji koncert se bo pričel ob 21.15 z apulijsko skupino I tamburellisti di Otranto, nato s Fin-ci *Sväng (na sliki)*, nadaljeval pa se bo še s sponatano glasbo v živo in veselico po raznih spilimberških lokalih. Jutri bo večer posvečen projektu »Drava, sanje reke«, kjer bodo razni izvajalci (italijanska Folketik band in Alberto Grollo, Avstrijec Ed Schnabl, madžarski Vujicsics ensemble, slovenska Kurja koža ter hrvaški Miroslav Evačić čardaš blues band) uprizorili glasbeno spojitve držav, ki jih druži reka Drava. V soboto bo na vrsti blues z Američanom Ericom Bibbom, barvita glasba z italijanskim bandom Fabrizio Poggi & Chicken Mambo, novi projekt »Io suono italiano?« ter avtorsko glasbo Claudia Rocchia, predstavili pa se bodo tudi zmagovalci natečaja »Suonare Folkest«. Nedeljski glasbeni praznik bo stekel že od 19.15 ure naprej kjer bodo zazvenele skladbe še ostalih zmagovalcev natečaja »Suonare Folkest«, večer se bo nadaljeval z multietnično Orchextra terrestre, s progresivno glasbo Osanna z Davidom Jacksonom in se zaključil s predstavitev knjige Ezia Guaitamacchia »Delitti rock«. V ponedeljek bo na vrsti koncert bretonskega harfista in pozna-

govačev natečaja »Suonare Folkest«, večer se bo nadaljeval z multietnično Orchextra terrestre, s progresivno glasbo Osanna z Davidom Jacksonom in se zaključil s predstavitev knjige Ezia Guaitamacchia »Delitti rock«. V ponedeljek bo na vrsti koncert bretonskega harfista in pozna-

nega izvajalca celtic fusiona Alana Stivella, v torek pa se bo niz prireditev zaključil s slovito škotsko skupino Simple Minds.

Na vse koncerte, razen Alana Stivella in Simple Minds, je vstop prost. Vsi koncerti razen nedeljskega se pričnajo ob 21.15 uri. (Pan)

Mladi levi letos že trinajstič

Festival Mladi levi, ki bo v Ljubljani potekal od 20. do 30. avgusta, bo letos posebno pozornost posvetil urbanemu projektu Vrt mimo grede. V urbanem vrtničarstvu pri Mladih levih vidijo možnost stika aktualnih družbenih in kulturnih tem. Festival bo, kot vsako leto, ponudil tudi številne multidisciplinarne projekte umetnikov iz vsega sveta. Trinajsti festival Mladi levi bo odprla dokumentarna predstava Radio Muezzin raziskovalnega režiserja Stefana Kaegija in njegove skupine Rimini Protokoll. Kaegi je na Mladih levih sodeloval že dvakrat, in sicer s projektoma Cargo Sophia-Ljubljana in Mnemopark. Tokratni Radio Muezzin daje vpogled v življenje egipčanskih muezinov, pevcev muslimanskih molitev, ki jih v sodobnem svetu vedno bolj nadomeščajo zvočniki in radijski sprejemniki. Skozi posamezne zgodbe pevcev je gledalec soočen z izginjevanjem dolgoletne islamske tradicije. Ameriški igralec Zachary Oberzan je najbolj znan po vlogah v predstavah skupine Natural Theater of Oklahoma in kolektiva Wooster Group. Na Mladih levih se bo predstavil s avtobiografsko zgodbo o otroštvu »Your Brother, Remember?«, v katero je vpletel celo karatejski opus Jean Clauda Van Damme iz filma »The Kickboxer«. Mladi levi bodo ponudili še številne druge predstave, posebna pozornost bo namenjena Aziji. Prva azijska predstava na letošnjem festivalu bo japonska uspešnica »Hot pepper, Air conditioner and the Farewell speech« skupine Chelfitsh, ki jo podpisuje Tošiki Okada. Tošiki predstave snuje skozi svojstveno metodologijo poskusa in napake, v prelivajočem se polju gledališča in plesnih elementov. Drugi dve predstavi pa sta delo tajskega plesalca in koreografa Picheta Klunchuna. V predstavi Nijinsky Siam se Pichet ukvarja z legendo ruskega baleta Vclavom Nižinskim, ki je pred sto leti plesal siamski ples v pariški Operi. V predstavi »I am a Demon« pa se ukvarja z načinom, kako tradicionalni tajski ples khon predstaviti sodobnemu občinstvu. Britanska vizualna umetnika Dan Harvey in Heather Ackroyd se bosta predstavila s fotografsko instalacijo »On The Field«. Dobitnika mednarodnih nagrad in številnih priznanj se ukvarjata z okoljevarstvenimi problematikami. Tudi s projektom Vrt mimo grede se letošnji Mladi levi odpirajo razmisleku o večstopenjskih povezavah med umetnostjo, družbenimi in ekološkimi pojavi. Sodobni posameznik se v urbanem okolju sooča z novo kompleksnostjo, zato išče načine, ki bi olajšali in oplemenitili njegov obstoj. Urbano vrtničarstvo ponuja nov vidik zelenih in družabnih površin s stališča ekologije, avtentičnosti in solidarnosti, ki jih izpodriva komercializacija življenja ter omejuje samozadostnost, so sporočili z zavoda Bunker, ki stoji za Mladimi levi. Z umetniškimi instalacijami bo ekipa Mladih levov s sodelavci konkretno posegla v ljubljansko mestno četrt Tabor in pokazala na možnosti izboljšanja kakovosti rabe javnih in zasebnih zelenih površin. (STA)

Evropski dnevi judovske kulture v Sloveniji

Slovenski organizatorji Evropskega dneva judovske kulture so že pripravili program, s katerim bodo 5. septembra v Mariboru, Ljubljani, Kopru, Murski Soboti in Lendavi razširjali vedenje o judovski kulturi. Letošnja nosilna tema dogodkov je Umetnost in judovstvo. Kot je za STA povedal vodja mariborske Sinagoge Marjan Toš, želijo ta dan izkoristiti za predstavitev posameznih elementov judovske kulture, umetnosti in zgodovine ter tako zabrisati »stereotipno razmišljanje«, da prisotnost Judov na Slovenskem ni pomembna. Po besedah Toša je takšno razmišljanje napačno, saj so bili Judi na Slovenskem prisotni že vse od 12. stoletja, v srednjem veku pa so v številnih slovenskih mestih, kot so Maribor, Ljubljana in Celje, predstavljali pomemben del družbe. Po srednjeveških izgonih se je center judovstva preselil v Prekmurje, kjer so vrhunec doživeli konec 19. stoletja, nato pa je tudi tam njihovo število začelo upadati, vse dokler niso v obdobju med obema svetovnjima vojnima povsem izginili.

V Sloveniji danes živi okoli 300 Judov, je pojasnil Toš. »Tu so bili, pomembno so prispevali k zgodovini, pustili so sledove, zato je prav da se jih spominjamo,« je dodal vodja Sinagoge, ki je lani prevzela vodenje nacionalnega koordinacijskega odbora za izvedbo prireditev v okviru Evropskega dneva judovske kulture.

Kot novo prizorišče v Sloveniji se letos prvič predstavlja Murska Sobota, kjer je bilo med obema svetovnjima vojnoma središče slovenskega judovstva. Dogajanje v tamkajšnjem Pokrajinskem muzeju bo v celoti posvečeno zgodovini prekmurskih Judov. V Kopru bodo v Pokrajinskem arhivu odprli gostujočo razstavo mariborske Sinagoge z naslovom Po sledih judovske dediščine na Slovenskem, v Lendavi bo na ogled likovna razstava z degustacijo judovskega peciva, v Ljubljani bo pod naslovom Dr. Horowitz v Slovenski akademiji znanosti in umetnosti potekala stripovska delavnica za otroke in mladostnike, pri Čevljarskem mostu pa bo Klemen Jelincič Boeta predstavil zgodovino judovstva na Slovenskem. Na predvečer Evropskega dneva judovske kulture pa se na ljubljanskem Dvornem trgu obeta koncert klezmer glasbe. Zaključna slovesnost bo v mariborski Sinagogi, kjer bo med drugim zvečer na sporedu monodrama Govor malemu človeku v izvedbi Vlada Novaka, že dopoldne pa bodo odprli razstavo o aferi Dreyfus in poskrbeli za vodene ogledje. Dogajanje bodo sklenili s sprejemom, ki ga bo v Sinagogi priredil mariborski župan Franc Kangler. Častni pokrovitelj projekta je predsednik republike Danilo Türk. (STA)

PAKISTAN - Na airbusu se je vozilo 152 potnikov in članov posadke

V nesreči letala pri Islamabadu najverjetneje mrtvi vsi na krovu

Vzrok za nesrečo, ki se je zgodila v slabem vremenu z močnim dežjem, še ni znan

ISLAMABAD - Nesreče pakistanskega potniškega letala s 152 ljudmi na krovu, ki je včeraj strmoglavilo v hribovju na obrobju Islamabada, po navedbah pakistanskih oblasti najverjetneje ni preživel nihče. Reševalci so doslej našli že več kot 90 trupel, oblasti pa so tudi zankale prejšnje informacije o preživelih.

Letalo vrste airbus 320 zasebne pakistanske družbe Air Blue s 146 potniki in šestimi člani posadke je bilo na poti iz Karačija v Islamabad, kjer je skušalo pristati v dežju in gosti megli. Hribovje Margala, kamor je strmoglavilo letalo, je okoli 20 kilometrov oddaljeno od mednarodnega letališča Benazir Buto v Islamabadu.

Na kraj nesreče, kjer je zagorelo in se od tam vije gost dim, se sredi močnega dežja prebijajo reševalci, oblasti pa so tja prav tako napotile posebne enote vojske in helikopterje. Po navedbah policije je namreč prizorišče nesreče daleč od edine ceste, ki vodi v hribovje.

Pakistanske oblasti so sicer podajale nasprotujoče si informacije o žrtvah oz. preživelih nesreče. Notranji minister Rehman Mali je sprva sporočil, da so reševalci našli pet preživelih, nato pa je obelodanil novico o še enem preživelu. Vodja glavne vladne službe za razvoj, v katere pristojnosti je tudi skupina za izredne razmere, Imtiaz Elahi pa je te informacije zatem zankal. Kot je dejal, so v nesreči umrli vsi na krovu.

Vzrok za nesrečo, ki se je zgodila v slabem vremenu, še ni znan. Ponesrečeni airbus je bil sicer po poročanju francoske tiskovne agencije AFP star le deset let, kar je za tovrstna letala relativno malo, saj je njihova življenjska doba od 30 do 40 let. Izdelan je bil leta 2000, družba Air Blue pa ga je najela leta 2006, je še sporočil proizvajalec letala Airbus. (STA)

AZIJA - Britanski premier želi dvigniti odnose na višjo raven

Cameron z močno gospodarsko delegacijo začel obisk v Indiji

BANGALORE - Britanski premier David Cameron je v spremstvu močne gospodarske delegacije včeraj začel tridnevni obisk v Indiji, katerega namen je predvsem okrepiti sodelovanje med državama na področju trgovine in podjetnosti, ki bi lahko pripomoglo k okrevanju britanskega gospodarstva.

Cameron, ki se na obisku v Indiji mudi v spremstvu močne gospodarske delegacije in več ministrov, je ob obisku na sedežu vodilnega indijskega podjetja na področju informacijske tehnologije Infosys Technologies v mestu Bangalore na jugu Indije poslal jasen signal - Indija je za novo britansko vlado pomemben strateški partner.

"Odnose med Indijo in Veliko Britanijo želim dvigniti na višjo raven. Želim jih narediti močnejše in dodatno poglobiti," je dejal britanski premier. Strani sta tako že podpisali sporazum, v skladu s katerim bo Indija od Velike Britanije kupila 57 letal za urjenje hawk. Posel naj bi bil vreden oko-

li 800 milijonov dolarjev, je povedal neimenovani britanski predstavnik.

Britanski minister za gospodarstvo in trgovino Vince Cable je že pred tem sporočil tudi, da bo London omogočil izvoz civilne jedrske energije v Indijo, kar naj bi britanskim družbam koristilo pri pridobivanju poslov v Indiji.

Cameron se bo v New Delhiju danes sicer sestal tudi z indijskim premierom Manmohanom Singhom in drugimi političnimi predstavniki, s katerimi naj bi med drugim spregovoril o sodelovanju na področju trgovine in investicij, varnosti v regiji in razmerah v Afganistanu ter omejitvah prisiljevanja v Veliko Britanijo.

Velika Britanija je bila leta 2005 peti največji izvoznik v Indijo, vendar je nato zdrsnila na 18. mesto. Izvoz v Indijo, eno vodilnih hitro rastočih držav, je s 4,12 milijarde funtov (6,4 milijarde dolarjev) leta 2008 lani upadel na 2,9 milijarde funtov (4,5 milijarde dolarjev). (STA)

David Cameron

ANSA

AZIJA - ZDA in Južna Koreja

Vojaške vaje so se končale brez incidentov

SEUL - Obsežne vojaške vaje v Japonskem morju, na katerih sta minule dni skupaj sodelovali ameriška in južnokorejska vojska, so se včeraj zaključile. Kljub velikim napetostim na Korejskem polotoku in precejšnji jezi v Severni Koreji, ki so jo spremljale grožnje o oboroženem odgovoru, so minile brez incidentov. Kot sta sporočili zaveznici, ki Pjongjang obtožujeta za smrtonosni napad na južnokorejsko vojaško ladjo, sta želeli z vojaškimi vajami poslati "jasno sporočilo", da kakršnihkoli provokacij s strani Severne Koreje odslej ne bosta več tolerirali.

V največjih skupnih vojaških vajah v zadnjih letih je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sodelovalo 20 ladij, med njimi 97.000-tonska letalonosilka USS George Washington, 200 letal, vključno s štirimi "nevidnimi" lovci F-22 raptor, ter 8000 vojakov. "Skupaj smo dobro vadili in (južnokorejska) vojska je okrepila zaupanje, da lahko - na temelju svojega zavezništva

Dovoljenje za šest vrst gensko spremenjene koruze

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj izdala dovoljenja za pet vrst gensko spremenjene koruze in podaljšala dovoljenje za eno vrsto gensko spremenjene koruze. Dovoljenja, ki so veljavna 10 let, zajemajo uporabo te koruze za prehrano in krmo ter uvoz in predelavo, ne pa njenega gojenja, so sporočili z Evropske komisije.

Omenjene vrste koruze je z vidika varnosti pozitivno ocenila Evropska agencija za varnost hrane, na njih pa so bili izvedeni tudi vsi postopki, ki jih zahteva zakonodaja EU na tem področju. Vsi izdelki, narejeni iz gensko spremenjene koruze, bodo morali upoštevati stroga pravila EU o označevanju in sledljivosti izdelkov, opozarjajo.

Policija prišla starše osmih mrtvih novorojenčkov

PARIZ - Francoska policija je pridržala par, potem ko je včeraj na njunem bivšem posestvu v kraju Villers-sur-Tertre na severu Francije našla trupla osmih novorojenih otrok. Po besedah predstavnika francoskega sodstva so domnevna starša, stara okoli 45 let, prijeli, trupla otrok pa so našli na dveh različnih delih posestva. Kot so povedali sosed, so novi lastniki posestva o truplih novorojenčkov obvestili policijo. Podrobnejših podatkov še ni, policija pa zadevo preiskuje. (STA)

NEMČIJA - Na Paradi ljubezni

Oblasti za tragedijo krivijo organizatorje

DUISBURG - Nemška policija in vlada dežele Severno Porenje-Vestfalija sta za tragedijo na sobotni Paradi ljubezni v Duisburgu včeraj okrivili organizatorje festivala. Panika, ki je izbruhnila, ko so tisoči želeli priti na paradno skozi predor, je sicer po novih podatkih zahtevala 21 življenj.

V noči na sredo je v bolnišnici umrla 25-letna ženska, ki je bila v stampehu huje poškodovana. V paniki, ki je izbruhnila, ko so organizatorji ljudi, ki so želeli na prizorišče, po zvočnikih obvestili, da ni več prostora, zato naj območje zapustijo, je sicer bilo poškodovanih več kot 500 ljudi.

Preiskovalno poročilo notranjega ministrstva dežele Severno Porenje-Vestfalija je medtem pokazalo, da organizatorji dogodka niso v celoti upoštevali predvidenega varnostnega načrta. Po navedbah poročila organizatorji namreč niso priskrbeli zadostnega števila varnostnega osebja, ki bi nadzorovalo množico, prihajajočo na pri-

zorišče. Prav tako niso odprli več vhodov, zaradi česar se je na zahodnem vходу pred predorom nakopičilo okoli 20.000 ljudi.

Organizator dogodka Rainer Schaller je odgovornost za nesrečo že zavrnil in policiji očital, da ni preprečila vrste dogodkov, ki so vodili do katastrofe. Notranji minister dežele Severno Porenje-Vestfalija pa je poudaril, da so organizatorji za dogajanje znotraj prizorišča prevzeli vso odgovornost in dodal, da je policija naredila to, kar je bila naloga organizatorjev. "Organizatorji so imeli ekskluzivno odgovornost na kraju dogodka," je poudaril.

Medtem je policija v nemškem Rostocku že preklekala dovoljenje za tehno zabavo Tehno Tunnel Party v zaprtem avtocestnem predoru, ki je bila načrtovana za 11. september, so včeraj poročali lokalni mediji. Tudi ta predor je bil namreč zaradi varnosti že večkrat predmet polemik. (STA)

KOSOVO - Za nova pogajanja

Srbija Generalni skupščini ZN predložila resolucijo

BEOGRAD - Misija Srbije pri Združenih narodih je včeraj Generalni skupščini ZN predložila predlog resolucije o Kosovu, v kateri poziva k novim pogajanjem, ne omenja pa zahteve po pogovorih o statusu te najmlajše evropske države.

V predlogu resolucije, ki naj bi jo GS ZN sprejel na septembrskem zasedanju, Srbija predlaga, da bi bilo zapisano, da glede na to, da med stranema ni dosežen dogovor o posledicah enostranske razglasitve neodvisnosti Kosova in da "enostranska odcepitev ne more biti sprejemljiv način za reševanje ozemeljskih vprašanj" poziva strani, da najdeta vzajemno sprejemljivo rešitev za vsa odprta vprašanja prek mirnega dialoga ter v interesu miru, varnosti in sodelovanja v regiji.

GS ZN naj bi v resoluciji zapisal tudi, da sprejema na znanje, da je Meddržavno sodišče v Haagu v svetovnem mnenju ocenilo, da je enostranska razglasitev neodvisnosti Kosova v skladu z mednarodnim pravom. Na svoje 66. zasedanje pa naj bi vključilo razpravo o nadaljnjih aktivnostih po sprejemu tega mnenja.

V predlogu resolucije pa Beograd ne zahteva pogovorov o statusu Kosova, pri čemer je vztrajal doslej. Beograd je predlog resolucije vložil potem, ko je parlament na izrednem zasedanju v ponedeljek podprl politiko vlade do Kosova, v tem okviru pa tudi predlog resolucije. (STA)

MAKEDONIJA - Raziskava

Večina Makedoncev proti spremembi imena svoje države

SKOPJE - Več kot polovica makedonskih državljanov bi se izrekla proti spremembi imena njihove države v zameno za vstop v zvezo Nato in EU, če bi o tem vprašanju odločali na referendumu, kaže javnomnenjska raziskava, ki jo je izvedel inštitut Pavel Satev.

Kot poroča makedonska tiskovna agencija Mia, je 57,4 odstotka vprašanih izjavilo, da bi na referendumu glasovalo proti spremembi imena. 30,7 odstotka vprašanih jih medtem spremembi imena naklonjenih. 11,9 odstotka vprašanih pa se o vprašanju ni izreklo. Mia sicer ne navaja, na kakšnem vzorcu ali kdaj so raziskavo izvedli.

V Skopju pa sta včeraj Makedonsko mednarodno gibanje za človekove pravice in Makedonsko združenje začela kampanjo proti spremembi imena z naslovom "Kdo vam je dal pravico, da se pogajate o mojem imenu". Na novinarski konferenci so poudarili, da mora Makedonija končati pogajanja z Grčijo o imenu in tako pokazati, da ni pripravljena na kompromis glede imena in da ga ne namerava spremeniti. Po oceni predstavnikov združenj želi Grčija s spremembo imena Makedonije uničiti identiteto in jezik Makedoncev, poroča Mia. Poudarili so tudi, da za vstop Makedonije v Nato in EU pogoj ne bi smel biti sprememba imena.

Makedonija je že skoraj 20 let v sporu glede imena z Grčijo, v katerem Atene med drugim vidijo ozemeljske težnje. Zaradi spora Grčija tudi blokira Makedonijo pri vstopu v Nato in EU. (STA)

KRONIKA - Ramon Berloso včeraj pospremil preiskovalce k mostu pri Tapoglianu

Ob Teru našli železno palico, v Aiellu pa morilčev telefon

V Vidmu preverjajo vsebino pogovorov med moškim in tridesetimi prostitutkami

Ob reki Ter, nedaleč od kraja Tapogliano, so včeraj preiskovalci našli železno palico, s katero je po vsej verjetnosti 35-letni Goričan Ramon Berloso udaril svojo prvo žrtev, 28-letno Ilenio Vecchiato, ki jo je nato ubil s samostrelom. Vest so sporočili z videmskega sodišča, potem ko se je včeraj dopoldne skupina preiskovalcev skupaj z videmskimi karabinjerji in policisti, s samim Berlosom in njegovim odvetnikom Robertom Metejem odpravili k reki. Na kraj najdbe železne palice je preiskovalce vodil sam Berloso, sicer pa so pred dnevi le nekaj metrov stran odkrili trupli 28-letne Ilenie Vecchiato iz Mester in 24-letne romunske državljanke Diane Alexiu. Nedaleč od Berlosojeve bivališča v Aiellu so po drugi strani našli mobilni telefon, s katerim je morilec telefoniral svojim žrtvam. Berloso je mobilni telefon odvrnil le nekaj metrov stran od svojega avtomobila tipa Fiat punto, potem ko je prejšnji ponedeljek le-tega zapustil, da bi svoj beg pred policijo in karabinjerji nadaljeval peš.

»Najdba mobilnega telefona je zelo pomembna; Berloso je namreč z njim klical razne prostitutke, med drugim tudi Furlanko, s katero se je nameraval srečati prejšnji ponedeljek, ko so mu bili preiskovalci za petami,« so pojasnili preiskovalci.

Kraj najdbe trupel pod mostom, ki iz Tapogliana vodi proti Vilešu; nedaleč stran so včeraj našli železno palico, s katero je Berloso udaril svoji žrtvi, preden je proti njiju usmeril samostrel

Nedaleč od kraja najdbe železne palice so našli še brisačo, na kateri bodo seveda opravili razne analize, da bi ugotovili, ali so na njej krvne sledi. Po vsej verjetnosti je namreč Berloso zavil palico v brisačo, potem pa je z njo udaril svoji žrtvi. Palico in brisačo so našli v precej nedostopnem kraju, zato pa so pri njunem iskanju sodelovali tudi prostovoljci civilne zaščite. Po drugi strani preiskovalci na dvorišču

hiše v Ločniku niso našli niti enega indica, ki bi dejansko dokazoval, da Berloso je tu 10. marca ubil Ilenio Vecchiato. Dež je izbrisal vse morebitne sledi, so pojasnili preiskovalci, potem ko je pred dnevi zgledalo, da so na dvorišču našli sled krvi.

V Vidmu se po drugi strani nadaljuje preverjanje telefonskih pogovorov, saj Berloso naj bi kontaktiral kakih trideset prostitutk; preiskoval-

ci ugotavljajo, koliko žensk se je odzvalo na njegova vabila. Kot so pojasnili z videmskega poveljstva karabinjerjev, s preverjanjem telefonskih klicev hočejo ugotoviti, ali so sploh omenjene prostitutke še žive. Zaradi tega bodo preverili vsebino pogovorov med 35-letnim morilcem in prostitutkami, na podlagi njegovih besed pa bodo razumeli kaj več tudi o njegovih namenih in osebnosti.

GORICA - Rating

Višja ocena za družbo KB1909

Družbe iz skupine KB1909 so si za lansko poslovno leto prislužile dobre ocene. Njihovo poslovanje je pod drobnogled postavila bonitetna agencija Eu-Ra Europe Rating, ki je finančni delniški družbi KB1909 zvišala boniteto oceno na AA-. To potrjuje, da je finančna delniška družba soliden gospodarski subjekt in ima trdne temelje.

Bonitetna agencija Eu-Ra Europe Rating je izdala kreditni rating - »Corporate Credit Rating 2009« - za družbo KB1909 in še za nekatere večje družbe v skupini. Finančni delniški družbi KB1909 je zvišala bonitetno oceno iz dosedanje »A+ with positive outlook« (A+ s pozitivnimi obeti) na višjo stopnjo AA-. Poleg tega je agencija Eu-Ra izdala rating še za družbe Mipot (AA), Distriest (A+), Mark (A-), Cogeco (BBB+), KB Finance (BBB+) in Indules (B).

Rating je pomembno sredstvo za ocenjevanje določenega podjetja; pri družbi KB1909 se ga poslužujejo že nekaj let, uporabljajo pa ga tudi za analizo uspešnosti poslovanja. Rating je hkrati pomemben za ocenjevanje drugih podjetij, s katerimi bi radi navezali poslovne stike.

VIPAVA - Letošnja letina bo slabša od lanske

Zorenje breskev zaustavila ohladitev v zadnjih dneh

Že nekaj časa je jasno, da bo letošnja letina breskev v Vipavski dolini slabša od lanske, vzrok za to so neugodne vremenske razmere, ki so se začele že v času oplojevanja cvetov. Te dni že poteka obiranje breskev, zato so že znane prve ocene o kakovosti in količini letošnjega pridelka. »Količina pridelka so različne od parcele do parcele in od sorte do sorte, na splošno pa velja, da je letina slabša od lanske. Nekatere sorte, kot so veteran, redhaven in norman imajo normalen pridelek. Nekatere pa so imele manj nastavka, zato so slabše obrodile,« pojasnjuje Ivo Kodrič, specialist za sadjarstvo pri novogoriškem Kmetijsko gozdarskem zavodu.

Sicer pa se na omenjenem območju breskovi nasadi nekoliko v isti meri krčijo, kolikor se tudi na novo zasajajo, zato ostaja njihova količina zaenkrat še enaka: na Vipavskem je breskovich nasadov okoli 300 hektarjev. Povprečno pridelajo po 10 do 15 ton breskev na hektarju nasadov, saj je njihova povprečna starost okoli 10 let. Zaradi starosti je sicer tudi ena največjih težav breskovich nasadov v Vipavski dolini. Za primerjavo: v mladem nasadu, polna rodnost je dosežena pri štiri leta starih zasaditvah, lahko sadjarji pridelajo tudi do 30 ton breskev na hektar. Stanje na področju obnavljanja breskovich sadovnjakov se nekoliko izboljšuje v zadnjih letih, ko ajdovsko podjetje Fructal s sofinanciranjem sadik vzpodbuja namensko obnovo sadovnjakov. Tu gre sicer le za breskve, ki so namenjene za industrijsko predelavo. Sicer pa so, po Kodričevih besedah, ljudje v Vipavski dolini začeli sami obnavljati tudi nasade breskev za prodajo na trgu, ker v tem vidijo ugodno tržno nišo.

»Kakovost sadja je odvisna od končnega zorenja. Prvi letošnji plodovi so dobri, veliko bo v naslednjih dneh

odvisno od vremena, če bo dovolj sončno, da bodo breskve normalno zorele,« pravi Kodrič o kakovosti letošnjih plodov. »Zaradi ohladitve v zadnjih dneh, se je dozorevanje plodov nekoliko usta-

vilo oziroma zamaknilo,« dodaja Vasja Juretič, terenski kmetijski svetovalec. V Vipavski dolini je sicer na terenu prisotnih okoli 40 sort breskev, najbolj uveljavljenih jih je med 10 do 20. (km)

PRVAČINA - Vikend v znamenju breskev

Jubilejni praznik

V soboto nastop skupin Users, Maff, Bohem in Zaklonske prepeva

Prihajajoči konec tedna bo popestril jubilejni, 10. praznik breskev v Prvačini. Pri Turističnem društvu Prvačina, ki pripravlja dogodek, so letos zasnovali še bolj pester program, ki bo vključeval zabavo za staro in mlado. »Vsako leto naš praznik obišče vedno več zamejskih Slovencev, lani jih je bilo doslej največ, zato upamo, da se nam bodo v velikem številu pridružili tudi letos,« poudarja predsednik omenjenega turističnega društva Tadej Pišot.

Sobotni del programa je namenjen mlajšim obiskovalcem, zanje od 20. ure dalje pripravljajo Breskva fest, na katerem pričakujejo okrog 2.500 obiskovalcev. Ponudili jim bodo koncert dveh mladih primorskih skupin The Users in The Maff, vrhunec večera pa bosta nastopa že uveljavljenih in občinstvu dobro poznanih skupin Bohem in Zaklonske prepeva. Za vstop na sobotno prizorišče bo treba odšteti 2 evra, medtem ko je nedeljski program obiskovalcem na voljo brezplačno.

V nedeljo, 1. avgusta, se bo prireditve pričela ob 15. uri s pozdravnimi nagovori in tradicionalno otvoritvijo razstave breskev, ki jo pripravlja

novogoriški Kmetijsko gozdarski zavod. Na ogled bo okrog 30 sort breskev, po besedah Vasje Juretiča, terenskega kmetijskega svetovalca, jih bo letos nekoliko manj. Vzrok za to gre iskati v nedavni vremenski ohladitvi, ki je nekoliko zakasnila fazo dozorevanja nekaterih sort. Študentje prvega letnika fotografije na višji strokovni šoli iz Sežane bodo na ogled postavili razstavo fotografij z naslovom trst, Društvo žena pa se bo pridružilo z razstavo peciva. Obiskovalcem bo sicer letos na voljo 26 stojnic z raznimi dobrotami.

Kasneje bosta v programu nastopili še združeni prvaški in doberdobski pihalni godbi in mladi harmonikarji. Občinstvo bosta razveselili še Amadea s psičko Boro in skupina kotalcaric Mek Stajl, ki sta nastopili v priljubljeni televizijski oddaji Slovenija ima talent. Ob 18. uri sledi nastop Špele Grošelj z ansamblom, nato pa pozdravna nagovora predsednika TD Prvačina Tadeja Pišota in novogoriške podžupanje Darinke Kozinc. Od 20. ure dalje se bo moč zabavati s skupino Primorski fantje. Organizatorji kot zanimivost izpostavljajo še velik balon na vroč zrak, ki bo na prizorišču, s katerim se bo mogoče tudi popeljati. (km)

GORICA - Z jesenjo nova kartica

Popusti tudi za študente novogoriške univerze

Srečanje na županstvu v zvezi z novo kartico za univerzitetne študente

BUMBACA

Z jesenjo bo v Gorici stopila v veljavo nova kartica »Gounicardgo«, ki bo univerzitetnim študentom omogočila koriščenje raznih popustov in olajšav v trgovinah in javnih lokalih. Kartico bodo izročili vsem študentom Tržaške in Videmske univerze, v kratkem pa bodo možnost koriščenja popustov ponudili tudi študentom, vpisanim na Fakulteto za znanost o okolju Univerze v Novi Gorici, ki ima svoj sedež v Križni ulici v Gorici.

Novo kartico so včeraj predstavili na goriški občini. Poleg župana Ettoreja Romolija sta bila prisotna občinski svetnik

Dario Obizzi, ki pobliže sledi problematikam univerzitetnikov, in predstavnik zveze Ascom Gianluca Madriz. Romoli je poudaril, da želijo obogatiti ponudbo, ki jo je mogoče koristiti s kartico, saj hočejo, da bi bilo mesto čim bolj prijazno do univerzitetnih študentov. Župan je tudi poudaril, da želijo študente zadržati v mestu tudi v primeru nakupov, saj se vse več mladih redno odpravlja v komercialna središča na Videmskem. Obizzi je k temu pristavil, da se bodo v kratkem srečali z zvezo Confartigianato, saj želijo ponudbo kartice razširiti še na druge storitve.

GORICA - Na festivalu Amidei izročili nagrado za življenjsko delo

Guédiguian, glasnik proletarcev in malih ljudi

Pariški partizani tujega rodu so protagonisti njegovega zadnjega filma »L'Armée du crime«

GORICA - Amidei Dopoldne dokumentarec o Mussoliniju

V okviru festivala Amidei bodo danes ob 11.30 v Hiši filma v Gorici predvajali film »Predappio in Luce«. Utrinki Mussojinijevega rojstnega mesta nekoč in danes so spretno zloženi v dokumentarca in režiserja Marca Bertozzija. Italijanska filmska kritika je v zadnjih mesecih presenetljivo dobro pohvalila dolgotražen mladega režiserja Pietra Marcella, ki danes prihaja v Gorico. Ob 15. uri bo uvedel v film »Il passaggio della linea«, ki je med drugim prejel nekaj nagrad tudi na Beneškem filmskem festivalu in pripoveduje o devetdesetletniku, ki tako ljubi svobodo, da svoje življenje preživi na vlakih. Ob 16.30 bodo predvajali zadnje delo mladega ustvarjalca »La bocca del lupo«, ki je prejelo nagrado za najboljši film na Torino film festivalu, Teddy Award v Berlinu, Donatellovega Davida in Nastro d'Argento. Ob 18. uri bo v Hiši filma srečanje s Pietrom Marcellom in Marcom Bertozzijem. Profesor Roy Menarini bo moderiral dogodek, v katerem se bodo pogovarjali o dokumentarcih.

Ob 21. uri bo v parku Coronini celovečerec »Welcome«. Režiser filma Philippe Lioret je podpisal scenarij skupaj z Emmanuelom Courcolom, Olivierom Adamom in Sergejem Frydmanom. Film; s pravičnim priokusom je poleg Soul Kitchena Faita Akina letos edini tuj celovečerec, ki se poteguje za nagrado za najboljši scenarij. Pred pričetkom predvajanja bodo zavrteli kratki film »L'imprevedibile destino dei Caughich«. Filmski molji si bodo ob 22. uri v Hiši filma nazadnje lahko ogledali še filma »La visita« iz leta 1963 in »Uccellacci e uccellini« iz leta 1966.

Robert Guédiguian (v sredini) med včerajšnjim srečanjem v Kinemaxu

BUMBACA

V okviru filmskega festivala Sergio Amidei so včeraj v Gorici izročili nagrado za življenjsko delo Robertu Guédiguianu, francoskemu scenaristu in režiserju, ki je večino svojih filmov posvetil življenju proletarcev, priseljencev in sploh malih ljudi. Guédiguian se je rodil leta 1953 v Marseillu, njegov oče je bil po rodu iz Armenije, mati pa je bila Nemka.

Podelitvi priznanja je svoje pokroviteljstvo zagotovilo francosko veleposlaništvo v Italiji, v imenu katerega je bil včeraj v Gorici prisoten Massimo Saide. Pred večerno projekcijo se je Guédiguian udeležil javnega srečanja v Kinemaxu, ki ga je vodil Roy Menarini in med katerim francoski režiser je odgovarjal tudi na vprašanja občinstva. V uvodnem delu je pojasnil, da je večino svojih filmov uresničil skupaj z vpeljano skupino igralcev, ki ga spremljajo vse od njegovih režiserskih začetkov. »Smo kot gledališka skupina,« je opozoril in poudaril velik pomen, ki ga ima pri vsakem filmu scenarij. »Med snemanjem filma se držim scenarija, za morebitne spremembe pa se mogoče odločim le med montažo,« je pojasnil Guédiguian in poudaril, da v svojih filmih pripoveduje male zgodbe, ki pa imajo univerzalni pomen.

V večernih urah so predpremiero za Italijo predvajali zadnji Guédiguianov film »L'Armée du crime«, katerega protagonisti so francoski partizani tujega rodu. Skupino mladih komunistov in upornikov, večinoma Judov, ki so se v Francijo preselili iz Italije, Poljske, Španije, Romunije, Madžarske in iz drugih evropskih držav, v okupiranem Parizu vodi armenski pesnik Missak Manouchian, ki ga skupaj z enaindvajseti

mi soborci nacisti aretirajo leta 1944. Njihovo eksekucijo Nemci uporabijo v propagandne namene, saj želijo na ta način preprečiti širjenje francoskega osvobodilnega gibanja, sploh pa »čistokrvne« Francoze svarijo pred nevarnimi tujci, ki v državo vnašajo nemir. Guédiguian s filmom opozarja gledalce, kako so se priseljenci borili za svobodo Francije, kjer se pa danes širi nestrpnost do vseh novih prišlecev.

NOVA GORICA - Oddelek za invalidno mladino

Jeseni bo dokončan načrt za nov objekt v Stari Gori

Dotrajani paviljoni v Stari Gori

FOTO K.M.

Bolnišnica v Stari Gori deluje v štirih paviljnih, eden je bil primerno obnovljen, ostali trije pa so skoraj 40 let stari montažni objekti, na katerih so pred leti zasilno obnovili najnujnejše.

V zadnjem času se v zvezi z dolgo pričakovano izgradnjo novega objekta, ki bi nadomestil dva stara paviljona, le premika naprej: v jeseni naj bi bil projekt za novo stavbo domov, ker so težko gibalno in duševno prizadeti, starši nimajo več toliko dopusta ali bolniške, zato jih vedno težje oskrbujejo doma,« poudarja pediatrija. V sklopu bolnišnice so staršem, ki so doma na različnih koncih Slovenije, na voljo tri sobe, da lahko predvsem ob koncih tedna bivajo pri njih. Ob vročini, ki je v prejšnjih dneh neusmiljeno pritiskala, postane delo v nepri-

fizioterapije, kot so je lahko deležni v domaćem okolju.

»Prostorska stiska v Stari Gori je trenutno zelo huda, tudi standardi za zdravljenje teh otrok so se zelo spremenili, z novo stavbo bomo pridobili prostora za dva stara paviljona in še nekaj prostora za fizioterapevtske posege,« je povedal direktor šempetrske bolnišnice Silvan Sakan. Tudi pediatrija Sonja Šinigoj Cijan poudarja, da so dotrajani paviljoni polni ter da si novih sprejemov pacientov ne morejo privoščiti. »Otroci vse manj odhajajo domov, ker so težko gibalno in duševno prizadeti, starši nimajo več toliko dopusta ali bolniške, zato jih vedno težje oskrbujejo doma,« poudarja pediatrija. V sklopu bolnišnice so staršem, ki so doma na različnih koncih Slovenije, na voljo tri sobe, da lahko predvsem ob koncih tedna bivajo pri njih.

Ob vročini, ki je v prejšnjih dneh neusmiljeno pritiskala, postane delo v nepri-

Folklori posvečajo razstavo

V baru Cichetteria v Ulici Petrarca v Gorici bo v torek, 3. avgusta, odprtje fotografske razstave, ki jo prirejajo člani fotografskega krožka BFI. Tokrat bodo glavna tematika razstave folklorne prireditve, ki vsako leto oživijo goriške trge in ulice. Fotografiji Angelo Damiano, Idana Medeot, Stefano Sentieri, Luigi Tosoratti, Giovanni Viola in Paola Zavan so namreč s fotografskim aparatom odlično ujeli kulturo, šege in navade bližnjih in bolj oddaljenih narodov. Razstava bo odprta publiki do 29. avgusta. (av)

Kovinarji pri prefektinji

V Gorici se bodo danes popoldne predstavniki kovinarskih sindikatov Fim, Fiom in Uilm srečali z goriško prefektinjo Mario Augusto Marrosu in ji orisali hudo stisko, ki jo doživlja več stotin delavcev iz tovarn Eaton Automotive in Adriatica iz Tržiča ter številnih drugih podjetij iz goriške pokrajine zaradi gospodarske krize. Istotčasno se bodo delavci podjetja Eaton zbrali pred prefekturo, kjer bodo z manifestacijo opozorili na svoj težak položaj. Delavci zato pozivajo prefekturo, naj jim priskoči na pomoč in ukrepa, preden bi se njihov položaj še dodatno poslabšal. Več delavcev namreč že štiri mesece ne prejema plače. »Od prefektinje bomo zahtevali, da prevzame vlogo posrednika z italijansko vlado,« pravi pokrajinski tajnik sindikata Fiom Thomas Casotto in pojasnjuje, da delavci kljub dogovoru za izredno dopolnilno blagajno, ki so ga sindikati dosegli pred nekaj meseci, zaradi birokratskih težav že od aprila ne prejema plač. O kritičnem položaju delavcev priča tudi dejstvo, da se je v preteklih dneh približno dvajset uslužbencev podjetja Adriatica obrnilo do sindikatov in zahtevalo takojšnje ukrepe. Zaradi pomanjkanja denarja večja skupina delavcev iz Bangladeša ni zmogla vzdrževati svojih družin, ki so se zato morale vrniti v domovino. (av)

VRTOJBA - Jutri zaključni koncert

Mladi brez meja

Med italijanskimi bendi zmagal Black Pope, med slovenskimi Antioksidanti

Prireditve Gas poletje na nedanem mejnem prehodu Vrtojba se je med obiskovalci dobro prijel. V juliju je potekal natečaj Mladi brez meja, namenjen promociji mladih, še neujeljenih glasbenih skupin, predstavilo se je 18 skupin, devet iz Slovenije, devet iz Italije. Med slednjimi je zmagala skupina Black Pope, med slovenskimi pa Antioksidanti.

Obe zmagovalni skupini bosta nastopili na jutrišnjem finalnem večeru, skupaj z uveljavljeno slovensko skupino Dan D. Takrat bo izbran glavni zmagovalec natečaja, ki bo za nagrado prejel možnost brezplačnega snemanja zgoščenke, poleg tega pa udeležence čakajo še druge zanimive nagrade, obljublja organizatorji, društvo Gas Vrtebja, ki prireditve prirejajo s podporo slovenskega mi-

nistrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, z občino Šempeter-Vrtojba in številnimi sponzorji. Med nagradami so tudi sodelovanje na enem od večjih festivalov v Italiji, bobni, in nastop kot predskupina na koncertih skupin Dan D, Šank Rock in Scuffy Dogs.

Na zaključnem koncertu natečaja se bo zaključil tudi izbor »najplakata« skupine Scuffy Dogs. Nagrajeni plakat bo obiskovalce vabil na koncert te skupine, ki bo 20. avgusta na prizorišču Gas poletja. Sicer pa se obiskovalci lahko vsak dan, od petka do nedelje preizkusijo v vožnji Go-kartov, igrajo nogomet na odboj, odbojko, gledajo televizijo ali se udeležijo kino večerov, ki potekajo vsako nedeljo med 20.30 in 22.30. Otroci pa se lahko zabavajo na trampolinu. (km)

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljala poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Katja Munih

GORICA - Projekt zadruga Maja Klub 1001 kulturo popeljal na obrobje

Sredi januarja je stekel kulturni projekt »Klub 1001«, katerega pobudnik je bila kulturna zadruga Maja iz Gorice pod pokroviteljstvom odborništva za kulturo pri deželi FJK. Projekt je že pri svojih prvih korakih izstopal kot novost za kulturno ponudbo na Goriškem, sploh pa je poživil kulturno dogajanje v nekaterih krajih, kjer živi slovenska narodna skupnost, ki so drugače na obrobju.

Razni dogodki so tako potekali v Laškem, Škrljevem in Koprivnem kot tudi v uveljavljenih kulturnih središčih, kot so dvorana Zlati pajek, Kulturni dom in Modra's galerija v Doberdolu. Poleg tega so s projektom želeli nadgraditi posamezne kulturne iniciative drugih ustanov in organizacij iz naše dežele (dokumentarna razstava o Marku Waltritschu in Ljubke Šorli v Kulturnem domu, srečanje z režiserjem Ivanom Saksida) ter ovrednotiti generacijo mlajših likovnih umetnikov (Jannina Cotič iz Sovodenj) in glasbenikov iz sosednjih dežel (The Beatles iz Reke, kitarist Chris Proctor, čudežni deček Teofil Milenkovič). Pri vsem tem ne gre prezreti solidarnostnega trenutka pobude, dobrodelnega koncerta »Pomladni cvet dobrote«, na katerem so nastopili Zoran Predin, Gabreilla Gabrielli in Slavko Ivančič.

Poseben dogodek, ki je povezal slovensko narodno skupnost od Laškega do Dolenj, je bilo aprilsko odprtje odprtje razstave likovnega umetnika Oskarja Beccie iz Ronk v restavraciji Sgubin v Škrljevem, katero upravlja Marina Sgubin. Pri pobudi sta sodelo-

vali kulturni društvi Jadro in Tržič iz Laškega. Projekt se je zaključil v goriškem Kulturnem domu s srečanjem z 90-letnikom Silvinom Polettom - partizanom Benvenutom. Za poseben glasbeni utrinek je poskrbela vokalna skupina Sraka iz Štandreža.

V okviru projekta »Klub 1001« so vzpostavil sodelovanje z občinama Koprivno in Krmin, s Koprom (razstava Šojana Ivana Rutarja v navezi z Unijo Italijanov iz Istre), s Kvarnerjem, Novo Gorico in s športnim svetom (film o Petru Brumnu). Izostala pa je - in to iz tehničnih in objektivnih razlogov - zamisel glasbeno-literarne narave srečanje v zaklonišču iz 1. svetovne vojne na Vrhu. ki se ji »Klub 1001« še ni dokončno odpovedal; morda bodo projekt uresničili skupaj s »klapo« skupine Sraka).

Pri projektu »Klub 1001« so poleg kulturne zadruga Maja iz Gorice sodelovali še Kulturni dom iz Gorice, galerija Modra's - kulturno društvo Jezero iz Doberdola, ZSKD, knjižnica Damir Feigel, kulturno društvo Jadro iz Ronk, društvo Tržič, restavracija Sgubin iz Škrljevega, goriška podjetja Mark in Sic, Zveza Slovencev na Madžarskem, SKGZ, bivši člani kluba Simon Gregorčič iz Gorice, ŠZ Dom, združenje Sardincev iz Gorice, Actrotary Club Nova Gorica, Folkclub Buttrio, televizija Vitel Nova Gorica, ANPI-VZPI Gorica, Unija Italijanov, Sedež Rai - Slovenski program iz Trsta, Združenje Canzoni di confine, združenje In.canto iz Koprivnega, Glasbena matica iz Gorice, Slovenski Dijaški dom Simon Gregorčič iz Gorice in občina Koprivno.

Poslovni oglasi

KOMERCIALNO PODJETJE V GORICI išče uradnika/uradnico z vozniškim dovoljenjem. Curriculum poslati na
imp_exp2010@hotmail.it

Čestitke

V Ul. Marconi v Doberdolu ena deklica po imenu NASTASJA stanuje in danes svoj prvi rojstni dan praznuje. Vse najboljše ji želijo mama in tata, nonota, noni, pranona, strica, teti, sestrični in vsi, ki jo imajo radi.

Šolske vesti

»ENGLISH FOR HIGH-SCHOOL STUDENTS« je intenzivni tečaj angleškega jezika, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici v dneh 17., 18., 19. in 24., 25., 26. avgusta od 09.30 do 13. ure za skupnih 24 ur. Tečaj je namenjen dijakom, ki obiskujejo prvi in drugi razred višjih srednjih šol; informacij: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

GOVORIMO GRŠKO! je intenzivni poletni tečaj klasične grščine za dijake četrte in pete gimnazije, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici ob torkih, sredah in četrtnih od 3. do 26. avgusta od 17. ure do 17.45 (IV. v.g.) ter od 17.45 do 18.30 (V. v.g.), skupaj 12 šolskih ur; informacije: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlade, ki že poznajo osnove igranja na instrument »Igranje v skupini je zabavno« od 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdolu; informacije in vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpis na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

GLASBENA MATICA Gorica vabi otroke od 4. do 11. leta na poletno delavnico »Uvajanje v svet glasbe«, ki bo v Sovodnjah od 30. avgusta do 3. septembra; informacije in vpis na sedežu na Korzu Verdi 51, tel. 0481-531508.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da so od 26. julija na oglašni deski pokrajinskega šolskega urada, ul. Rismondo št. 6 v Gorici, objavljenečasne pokrajinske lestvice za sklenitev pogodb za nedoločen/določen čas. Omenjene lestvice bodo objavljene tudi na spletnem mestu Deželnega šolskega urada www.scuola.fvg.it. Ugovori so možni v roku petih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na urad za slovenske šole pri Pokrajinskem šolskem uradu v Gorici.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo prvi avtobus za piknik in izlet na Koprsko v nedeljo, 1. avgusta, odpeljal ob 8. uri s trga Medaglie d'oro v Gorici, nato postanki pri Pevmškem mostu-vagi, v Podgori pri športski palači in v Štandrežu pri cerkvi. Drugi avtobus bo odpeljal ob 8.15 iz Sovodenj pri lekarni in nato pri cerkvi, na Vrhu, Poljanah in v Doberdolu pri cerkvi. Oba avtobusa bosta skupaj odpeljala iz Doberdola. Priporočamo točnost.

Obvestila

GORIŠKA KVESTURA obvešča, da je urnik urada za priseljence pri Rdeči hiši odprt ob ponedeljkih in torkih med 8.30 in 13. uro in med 15. in 18. uro za dvig elektronskih dovoljenj za bivanje; ob sredah med 8.30 in 13. ter med 15. in 18. uro pa za druge prošnje. Informacije nudijo po tel. 0481-595891, izrecno v zvezi z dovoljenji za bivanje tel. 0481-595810, 0481-595814; po tel. 0481-595805 odgovarjajo v angleščini in nemščini.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 16. uri.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ bo zaprt zaradi dopusta do 24. avgusta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo od 9. avgusta dalje občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo do konca avgusta v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI sporoča, da bodo občinski uradi zaprti ob ponedeljkih popoldan do konca avgusta. Poleti bodo uradi odprti po naslednjih urnikih: matični urad in tajništvo od ponedeljka do petka od 8. ure do 9.30 in od 12. ure do 13.30, ob sredah tudi popoldne od 16. do 18. ure. Protokol je odprt od ponedeljka do petka od 8.30 do 9.30 in od 12.30 do 13.30. Tehnični urad je odprt ob ponedeljkih in ob petkih od 12. do 13. ure in ob sredah od 16. ure do 17.30. Občinska policija je prisotna od ponedeljka do petka od 8. do 9. ure. Socialna delavka je prisotna vsak petek od 11. do 12. ure, davčna služba pa vsak torek od 10. ure do 10.30.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI, v okviru projekta za obnovitev in ovrednotenje ostalin iz prve svetovne vojne na vrhu Sv. Mihaela v občini Sovodnje ob Soči, naproša za nujno srečanje lastnike naslednjih zemljišč: parcela 1348/1 katastrske občine Vrh, parcela 1350 katastrske občine Vrh, parcela 1351/1 katastrske občine Vrh, parcela 1351/2 katastrske občine Vrh, parcela 1356 katastrske občine Vrh, parcela 34/69 katastrske občine Gabrje, parcela 34/70 katastrske občine Gabrje, parcela 34/71 katastrske občine Gabrje. Lastniki naj se javijo po tel. 0481-882876 ali na naslov tecnico@com-savogna-di-isonzo.regione.fvg.it, tecnico1@com-savogna-di-isonzo.regione.fvg.it. Projekt sodi v pobude medobčinske zveze ASTER med občinama Gorica in Sovodnje ob Soči.

OKENE ZA IZDAJO POTNEGA LISTA je po novem odprto v pritličju kvesture na Trgu Cavour v Gorici. Vhod bo z oširka Sant'Illario, urniki pa ostajajo nespremenjeni (od ponedeljka do sobote med 9. uro in 12.30). Kvestura obenem sporoča, da ne obstajajo več dosedanje knjižnice potnih listov. Namodelili so jih z novim potnim listom (poenoten model) na 48 straneh; traja deset let in občana stane 42,50 evra. Postopek za njegovo pridobitev ostaja trenutno nespremenjen.

SEDEŽ SOVODNJSKE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE na Vrhu, Brežiči 32, je odprt za javnost vsako drugo in zadnjo sredo v mesecu od 20. do 21. ure. Prostovoljci bodo na razpolago občanom za informiranje o delovanju Civilne zaščite in za sprejemanje informacij o potencialnih nevarnostih za prebivalstvo in teritorij.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v začetku prihodnje sezone potekala lutkovna delavnica namenjena vsem pedagogom in gledališkim ljubiteljem, ki jo bo vodila Breda Varl iz Maribora. Tečaj bo potekal v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, cel dan; prijave in informacije od 1. do 15. septembra po tel. 0481 531445 - 534549 (faks), po emailu na info@kclbratuz.org ali na spletni strani www.kclbratuz.org pod kategorijo gledališče.

ZGODOVINSKI RAZISKOVALNI CENTER LEOPOLDO GASPARINI v Ul. Dante Alighieri 29 v Gradišču obvešča, da bodo tajništvo, arhiv, fototeka in knjižnica do 15. septembra odprti ob delavnikih med 17.30 in 19.30, za dopust pa bodo zaprti med 19. in 23. julijem in med 2. in 13. avgustom. V centru poteka spet zbirka materiala fašističnega režima na vzhodni meji v obdobju med leti 1920 in 1943; informacije na info@istitutogasparini.it, www.istitutogasparini.it.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo do 10. septembra uradi odprti od 9. do 13. ure.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce 2010«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter

spodbujanju sodelovanja med različnimi regionalnimi skupnostmi za izkušene pesnike, kot tudi ljubitelje poezije vseh starosti (predvidene so 4 kategorije). Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali v uradih ZSKD; informacije po tel. 040-635626.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja tekmovanje v briškoli v petek, 30. julija, v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Vpisovanje od 20. do 21. ure.

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« od 2. do 13. avgusta med 8. in 14. uro v otroškem vrtcu v Doberdolu; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51/int zaradi počitnic zaprt od 2. do 31. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL bo do 3. septembra odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, za dopust bo zaprta med 9. in 20. avgustom.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

ZSKD VABI NEKDANJE UDELEŽENCE MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzenica-Porabje-Koroška-Italija ob 40-letnici kolonije, naj se udeležijo jubilejnega praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk; informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZSSDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starosti Nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdolu. Vdoli ga bodo specifični nogometni trenerji. Zadnji dan bomo poskrbeli za presenečenje. Vpisovanje in informacije na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali e-mail: erimic65@tiscali.it.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrjah pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE organiziramo dne 9. oktobra celodnevni izlet. Informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah na tel. št. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio).

FOTOGRAFSKI NATEČAJ z naslovom »Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriške pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovekovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jezikov in kultur. Za sodelovanje na natečaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba odposlati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, europa@provincia.it.

MLADINSKI DOM v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 31. avgusta. Od 6. do 10. septembra dopoldne bo v domu potekala priprava petošolcev na vstop v srednjo šolo. Vpisi in informacije na tel. št. 328-3155040 ali 0481-536455.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrтка od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

Pogrebi

DANES IZ GORICE: 9.45, Gastone Marizza iz splošne bolnišnice v cerkev v Slovrencu in v Spineo za upepelitev.

DANES V GRDIŠČU: 11.25, Ugo Savorgnan iz mrtvašnice glavnega pokopališča v cerkev Sv. Duha in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Arduino Paradisi iz splošne bolnišnice v cerkev Device Marije Marcelliane in v Trst za upepelitev.

DANES V VILEŠU: 17.00, Achille Burgnigh v cerkvi, nato v Trst za upepelitev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.
JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 20.00 »The Twilight Saga: Eclipse«; 22.10 »Predators«.
Dvorana 2: 18.30 - 20.30 »Toy Story 3« (digital 3D).
Dvorana 3: 20.10 - 22.15 »Il solista«.
Dvorana 4: 19.50 - 22.00 »Solomon Kane«.
Dvorana 5: 20.00 - 22.10 »The Box«.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ obvešča, da je muzej na gradu Kromberk za obiskovalce ponovno odprt od ponedeljka do petka med 8. in 19. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13. in 19. uro; informacije po tel. 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

STALNA RAZSTAVA GLASBIL sodobne izdelave, kakršna so bila razširjena v obdobju srednjega veka in baroka v Evropi z naslovom »Theatrum Instrumentorum«, je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10. in 19. uro; informacije na www.comune.gorizia.it.

V MUZEJU TRETJE ARMADE v Redipulji je na ogled razstava na temo bitke pri Verdunu; od torka do nedelje med 8.30 in 12. uro in med 13.30 in 17. uro.

NA SEDEŽU ZDRUŽENJA NUOVO LAVORO v Raštelu 74 v Gorici poteka do konca julija prodajna razstava za pomoč Karitasu.

Koncerti

NOTE V MESTU 2010: v četrtek, 5. avgusta, ob 20.30 bosta v cerkvi Sv. Ivana v Gorici nastopila violinist Stefano Semprini in pianist Corrado Gulini.

GLOSA

Slovenija za mnoge ni socialna država

JOŽE PIRJEVEC

Poročilo varuhinje človekovih pravic, ki se je vprašala ob situaciji, kakršna se je na tem področju oblikovala leta 2009, ali je Slovenija še socialna država, me je pretreslo. Vse preveč pričevanj se kopiči, da to ni. Naj navedem izkušnjo, s katero sem se moral soočiti prejšnji teden.

Po mojem nastopu na ljubljanski TV, v katerem sem v zvezi z obiskom predsednika Türka v Trstu govoril o stiskah slovenske manjšine v Italiji, sem dobil e-mail nekega gospoda, v katerem je med drugim pisalo: »Sem starostnik 90 let in od vseh režimov najbolj hinavsko nečloveško mučen ravno v Sloveniji (...) Gospod profesor, marsikaj lepo opisujete, a to zveni tako (...) da vidite, kar želite videti. (...) Nas je na Primorskem 6 in smo hudo mučeni od najmanjšega 10-letnega otroka do devetdesetletnika, a samo zaradi našega porekla, ki ni slovensko. (...) Slovenski (režim) je za mene, moje telo in družino, najokrutnejši. Prepričajte se, o tem govorijo dejstva, SLO cinizma, hinavstva...skratka z eno besedo zlovenstva!...«

Ta dopis me je kljub močnemu emotivnemu naboju ali prav zaradi njega, prepričal, da stopim v stik z avtorjem teksta in ga prosim za več pojasnil o njegovem primeru. Dobil sem pravi plaz papirjev, ki so delno težko razumljivi, ker so pisani z enako prizadetostjo in retorično nabreklostjo kakor zgornji tekst, ki pa v glavnem pripovedujejo naslednjo zgodbo:

Gospod Ivan Bagö se je rodil leta 1920 v Našicah na Hrvaškem. Njegov oče je bil po narodnosti Madžar, mati pa Čehinja. V Koper je prišel še pred letom 1954, ko je bila še cona B, in se zaposlil kot skladiščnik najprej pri podjetju v Dekanih, nato pa v Luki. Leta 1987 je dobil osebnostno izkaznico, na kateri je pisalo, da je »trajna«. Tri leta kasneje se je udeležil plebiscita in ko je prišla osamosvojitve, je znanec opo-

zarjal, naj si uredijo dokumente. Dobival je tudi pokojnino, od katere so mu trgali za prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Potem pa mu je nekega dne pri hišnem delu ob prelomu tisočletja na nogo padlo težko orodje ter mu poškodovalo prst. Šel je v bolnišnico, kjer so ga pregledali, mu nogo previli in mu naročili, naj se vrne za nadaljnje zdravljenje. Ko ga je bolniška sestra na koncu prosila za zdravstveno izkaznico, ji je izročil tisto, ki jo je imel. Z njo pa ni bila zadovoljna. Stopila je do drugega pacienta, mu vzela kartico in gospodu Bagu pokazala, kaj potrebuje. Plastično kartico Zavoda za zdravstveno zavarovanje s čipom. »Gospod, kartico potrebujete. Sicer stane vsaka injekcija 4500 SIT.«

Tu se je začela kalvarija gospoda Baga. Šel je do koprške enote Zavoda in izvedel, da je bil leta 1992 izbrisan iz spiska zavarovancev, ker je bil obenem izbrisan iz registra stalnih prebivalcev RS. Zadeve so se v naslednjih letih ne navadno zapletle in se še danes, kot trdi gospod Bagö, niso uredile. V tem času je imel opraviti z administrativnim osebjem, ki je z njim ravnalo na surov način, in z birokracijo tudi najvišjih državnih institucij, ki je odgovarjala na njegove pritožbe sicer formalno korektno, a tudi brezdušno. Pošiljala ga je tako rekoč od Kajfeža do Pilateža. Še danes je gospod Bagö pod pritiskom, kakor vidim iz njegovega nedavnega dopisa Vrhovnemu sodišču, v katerem se pritožuje proti krivičnemu rubežu, ki ga je pred kratkim prizadel. »Ker sem star 90 let, imam majhno pokojnino in ne morem si privoščiti odvzetnike. Višje sodišče naprošam, da pozorno preuči mojo pritožbo in glede na navedeno (...) sklep delno razveljavi (...)

Usoda človeka. Verjetno je še na tisoče takih. Kar boli, je dejstvo, da naša država, na katero smo tako ponosni, nima, zgleđa, instrumentov, da bi take primere človeško reševala.

VREME OB KONCU TEDNA

Padavine in ohladitev, ob koncu tedna sonce

DARKO BRADASSI

Fronta, ki je prešla naše kraje pretekli konec tedna, je po pričakovanih pustila dolgotrajnejše posledice. Zračni tlak nad širšim evropskim območjem se namreč po spustu hladnejšega severnoatlantskega zraka še ni povsem opomogel, vroč subtropski afriški zrak pa ostaja daleč od naših krajev. Predvsem pa je vijuganje zahodnih višinskih tokov zadobilo v zadnjih dneh pospešek, zato se vremenska stanja spreminjajo. Nad nami in nad večjim delom Evrope se vrstijo hladne višinske doline s poslabšanji in prehodni anticiklonski grebeni z izboljšanimi in delnimi otoplitvami. Nova višinska dolina s hladno fronto bo dosegla naše kraje ravno danes in se bo nad nami zadrževala do jutrišnjega dne, ob koncu tedna pa se bo nad našimi kraji prehodno okreplil anticiklonski greben. Tako sosedje se bo deloma nadaljevalo še v prihodnjem tednu, ko v ponedeljek pričakujemo novo poslabšanje, nato pa bo predvidoma od srede na vrsti nov anticiklonski greben z izboljšanjem. Daljnoročno pa končno kaže na postopno umirjenje, četudi bo še nekaj spremenljivosti z občasno nestanovitnostjo. Hude vročine verjetno letos ne bo več, poletno vreme z razmeroma visokimi temperaturami pa se bo občasno še nadaljevalo.

Višji sloji so se za zadnjo fronto občutno ohladili. Radiosonda iz Campoformida je na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila točno

10 stopinj Celzija, ničta izoterma pa se je spustila do višine 2500 metrov. Zadnjič smo take vrednosti beležili okrog 20. junija. Najhujša vročina je letos v glavnem trajala od 10. do 20. julija, torej približno 10 dni. Kot kaže, letošnje temperature niso presegle dolgoletnih vročinskih rekordov, na obali pa je bila vročina občasno zelo obremenjujoča zaradi rekordne temperature morja, ki je dosegla skoraj 31 stopinj Celzija.

Toda preidimo na sedanjo vremensko sliko. Po kalupu osta-

lih dveh front, ki sta prešli naše kraje v zadnjih dveh dneh tedna, bo tudi sedanja hladna fronta prinesla podobno poslabšanje. Spremlja jo hladen zrak, ki bo prinesel novo ohladitev. Za razliko od ostalih dveh poslabšanj pa bo tokrat nastal tudi prizemni ciklon nad Ligurskim morjem, ker se bo severnoatlantski zrak spustil proti Sredozemlju nekoliko bolj na zahodu. Zaradi tega bo po vsej verjetnosti povečini več padavin in bo veter nekoliko močnejši. Danes in jutri se bodo pojavljale močne padavine, vmes bodo tudi plohe in nevihte. Količine dežja bodo marsikje lahko velike, ponekod lahko zelo obilne, ekstremni pojavi, kot so neurja ali toča, pa bodo tokrat nekoliko manj verjetni.

Fronta se bo odmikala od naših krajev že v jutrišnjih popoldanskih urah, od severozahoda se bo začelo jasneti. Zapihala bo zmerna do občasno lahko močna burja, hladnejše bo. V soboto bo precej jasnine, jutro bo sveže, čez dan bo povečini sončno in prijetno toplo. V nedeljo bo sončno in stanovito ter topleje. Vreme bo primerno bodisi za morje kot za gore. Najvišje dnevne temperature bodo do okrog 28 stopinj Celzija. Od ponedeljka pričakujemo novo vremensko fronto, ki bo naše kraje predvidoma dosegla v popoldanskih urah ali v noči na torek. Ponovila se bo sedanja vremenska slika.

ODPRTA TRIBUNA

Za kredibilnost Slovenije gre

Stojan Spetič

»No paper« je tipično sredstvo, ki se ga poslužuje diplomacija, je nepodpisan in torej neuraden predlog dogovora, ki stopi v veljavo samo, če se o njem državi sporazumeta, sicer roma v koš in pozabo.

Tudi v odnosih med Italijo in Slovenijo je bilo nemalo takih »no paper« in ne spominjam se, da bi obrodili sadove. Tokrat pa je zadeva vsekakor resnejša.

Tržaški dnevnik v italijanščini je namreč pred nekaj dnevi objavil vsebino domnevnega predloga, ki zadeva uplinjevalnike v severnem Jadranu ter usodo tržaškega in koprškega pristanišča. Po pisanju omenjenega dnevnika naj bi Slovenija pristala na gradnjo žavelskega uplinjevalnika pod pogojem, da Italija ne nasprotuje izgradnji podobnega uplinjevalnika za koprsko luko, plinovod pa naj bi ne tekel po dnu tržaškega zaliva, pač pa po kopnem, torej Krasu.

Čeprav se sliši neverjetno, pa zadeva ni povsem iz trte izvita in jo je mogoče povezati z nedavnim srečanjem med premierjema Silviom Berlusconiem in Borutom Pahorjem. Po zelo prijateljskem srečanju, ko so fotografi zabeležili s širokimi nasmehi pospremljeni stisk roke, je Pahor izjavil, da sta se z italijanskim prijateljem nekaj dogovorila, vendar o tem ni hotel spregovoriti niti v ljubljanskem parlamentu, ko so obravnavali prav vprašanje stališč Slovenije do načrtovanega uplinjevalnika v Žavljah, kateremu kot znano nasprotujejo okoljevarstveniki iz vseh treh sosednjih držav ter večina upraviteljev prizadetih občin.

Objava neuradnega predloga naj bi torej navajala k temu, da je bila to vsebina sporazuma med nasmejanima premierjema, kar je navsezadnje tudi verjetno. Italija je na-

mreč navajena, da v meddržavnih odnosih odpre niz problemov, nekatere celo zaostri, nato pa na nekaterih področjih ponudi svojo rešitev v zameno za splošno pomiritev. Gre za preizkušeno in dokaj uspešno taktiko, kateri so najbrž nasledili tudi v Ljubljani.

In vendar tu nekaj smrdi. Ne po plinu, pač pa po politični spekulaciji, kajti nenapisano a splošno veljavno pravilo je, da se taki dokumenti s predlogi dajejo v javnost samo tedaj, ko so propadli, nektualni ali nesprejemljivi. Ali pa predstavljajo le preizkusni balon za javnost.

Dokument je očitno objavila italijanska stran, ki je torej najbolj zainteresirana, da gre zadeva po zlu.

Tu so obvezna ugibanja. Po mojem je italijanska stran spoznala, da bi omenjeni dogovor s kupčijo o dveh uplinjevalnikih vzbudil veliko negodovanje v obmejnem pasu, predvsem na slovenski obali, češar pa si Borut Pahor s svojo javno vlado ne more privoščiti. Zato služi objava kompromisnega predloga predvsem za moralno ponižanje Slovenije z dokazovanjem, da je nekredivilna in oportunistična, saj eno govori in drugo dela.

Mar je naključje, da se podtajnik Menia hahlja, tržaški župan Dipiazza pa poudarja, da nikoli ni šlo za varstvo okolja in prebivalstva, pač pa za vzajemne koristi in politične kupčije.

Koprski župan Popovič, ki si na ta račun utegne zagotoviti zmago na jesenskih upravnih volitvah, trdi, da so v Ljubljani znoreli in da ne bo nikoli dopustil gradnje uplinjevalnika na slovenski obali.

Slišati je tudi namigovanje na možnost tretjega kompromisa, ko bi se odpovedali žavelskemu in koprskemu uplinjevalniku in uresni-

čili tistega, ki se je do zdaj zdel neverjeten, a se mu nihče ni odpovedal: tistemu sredi tržaškega zaliva, ki bi se ga posluževali kar vsi trije – Italija, Slovenija in Hrvaška.

Res lepa godlja, iz katere se Slovenija in njena vlada lahko rešita samo na en način: da javno in odločno zavrneta objavljeni »no paper« in ponovita dosedanje stališče, ki žavelskemu uplinjevalniku nasprotuje iz več razlogov, tako zaradi varstva okolja in prebivalcev kakor tudi zaradi nemotene dejavnosti luk severnega Jadrana.

Navsezadnje so na razpolago tudi druge možnosti in rešitve. Vse kaže, da je najbolj smotrna rešitev sedanjih in bodočih energetske problemov v izgradnji plinovodov (Slovenija in Italija sta soprodpisnici projekta plinovoda Južni tok iz Rusije) in morebitnem izkoriščanju najnovejših tehnologij uplinjevanja, ki se je že poslužujejo Amerikanci. To so posebne ladje, ki utekočinjeni zmrznjeni plin spreminjajo v porabni plin že med prevozom po morju. Nakopičeno zalogo nato prečrpajo v hranilnike in terminalne plinovodov na kopnem tam pač, kjer ga je zmanjkalo.

Pohlep po lahkem zaslužku in deležu »royalties« je porodil nepremišljene predloge o izgradnji uplinjevalnikov v tržaškem zalivu, ki pa niso bili kos resni analizi njihovih možnih posledic in nevarnosti. Na to opozarjajo strokovnjaki in upravitelji, katerim bi morala prisluhniti tudi slovenska vlada.

Trditve skesanca Massima Ciancimina, da je mafija svoje kapitale vlagala v načrte uplinjevalnikov, niso bile še potrjene, vendar bi tudi to moralo prepričati slovensko vlado in našo javnost, naj k vprašanju pristopajo čimbolj previdno in prozorno.

SLOVENIJA - Ministrstvo za kulturo

Novi zakon o medijih gre v javno razpravo

LJUBLJANA - Ministrstvo za kulturo v javno razpravo pošilja predlog osnutka novega zakona o medijih. Glede na poletni čas bo javna razprava potekala do 20. septembra, je na današnji predstavitvi besedila pojasnila ministrica Majda Širca. Osnovno izhodišče pri pripravi zakona je bilo po njenih besedah avtonomija novinarjev. Besedilo novega medijskega zakona po besedah ministrice uvaja bolj jasno definicijo javnega interesa na področju medijev. V tekst so vgradili tudi zahteve novinarskih aktivov, uvajajo absolutno prepoved lastniških povezav med oglaševalci in lastniki medijev, predkupno pravico za novinarje, pa tudi preverjanje koncentracije medijev.

Presoja koncentracije medijev bo v pristojnosti Urada za varstvo konkurence. Zakon tudi niža prag za priglasitev koncentracije, v kateri je vsaj eno izmed podjetij izdajatelj medija, je pojasnila Širca. V postopku so predvideli t.i. test javnega interesa, ki ga bo izvedla komisija pri ministrstvu za kulturo, njeno mnenje pa bo po besedah Širce za urad zavezujoče.

Osnutek zakona za lastnike medijev uvaja zahtevo po pridobitvi mnenja uredništva pri imenovanju in razrešitvi odgovornega urednika ter pri spremembah, dopolnitvah ali sprejemu nove vsebinske zasnove medija. Mnenje uredništva bo zavezujoče, kolikšna podpora bo potrebna - 65- ali 75-odstotna, pa naj bi pokazala javna razprava.

Odgovorni urednik ne bo smel biti član organov nadzora lastnika medija, novinarski kodeks pa bo del pogodbe o zaposlitvi, je novosti zakona nanažala ministrica za kulturo. Uvajajo tudi sankcije za medije, ki bi kršili prepoved sovražnega govora, in poskušajo zagotoviti boljše varstvo otrok pred zlorabami v komercialne namene.

»Uvajamo tudi zelo stroge sankcije in globe, še posebej za primere kršitve načela prepovedi sovražnega govora, zlorab otrok v komercialne namene in temeljnih zapovedi glede oglaševanja, kjer lahko inšpektorat prepove tudi delovanje medija,« je pojasnila Širca.

Temeljito so »prevetrili« pravico do popravka; nova definicija popravka bo po besedah ministrice »onemogočila zlorabe te pravice«. Tako bo po novem šlo le še za popravljanje neresničnih ali napačnih navedb v objavljeni vsebini, s katero je kršena pravice neke osebe. Bolj jasno so definirali tudi odgovor, pogoje, kdaj odgovorni urednik objavi odgovor, ki mora biti presojan skozi interes javnosti, je še navedla.

Novinar ali urednik bo po novem v primeru, ko bi prišlo do dopolnitve ali sprememb vsebinske zasnove medija, ki so v nasprotju z izražanjem mnenj in stališč prejšnje vsebinske zasnove, lahko brez odpovednega roka prekinil pogodbo z medijem in bo ob tem upravičen do odpravnine v znesku, ki bi jo prejel, če bi pogodbo prekinil delodajalec, je pojasnila Širca.

Z novim zakonom o medijih želijo ukiniti svet za radiodifuzijo, njegove pristojnosti v upravnih postopkih bo prevzela Agencija za pošto in elektronske komunikacije, ustanovili pa bi nov Svet za medije. Spreminjajo zahtevani delež slovenske in tuje glasbe v programih ter predpisani delež lastne produkcije. Ukinjajo tudi status programov posebnega pomena.

Vprašanje ustanovitve novinarske oz. medijske zbornice pa na ministrstvu prepuščajo novinarjem, ki naj se izrečejo, ali jo želijo, je danes pojasnila Širca. Pripombe na besedilo osnutka zakona bodo zainteresirani lahko posredovali tako preko portala e-demokracija kot tudi direktno na ministrstvo za kulturo. (STA)

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Števerjan 2010: Ansambel Korenika s pevci z Šmihela nad Pliberkom
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Film: Vlomilci delajo poleti. Režija: Roman Končar; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok. odd.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 20.00, 23.35 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 2 (i. T. Hill)
15.00 Nan.: Capri
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.30 Variete: Da da da
21.20 Dok.: SuperQuark (v. P. in A. Angela)
23.40 Glasb. odd.: Poti prijateljstva 2010 (Italija - Slovenija - Hrvaška)
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.40 Aktualno: Sottovoce (v. G. Marzullo)

6.00 Variete: Ricominciare, sledi Zibaldone... cose a caso
6.25 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.40 13.50 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
7.00 Risanke: Cartoon Flakes
10.00 18.45, 21.05 Šport: Lahka atletika, EP v Španiji
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.50 Dnevnik
14.00 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Colonia
16.20 Nan.: La signora del West
17.10 Nan.: Las Vegas
17.50 Risanke: Tom & Jerry Tales
18.05 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
20.25 Žrebanje lota
22.00 Film: Largo Winch (pust., Fr./Belg., '08, r. J. Salle, i. T. Sisley, K.S. Thomas)
0.05 Dok.: La storia siamo noi
1.10 Dnevnik - Parlament

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: L'idolo delle donne (kom., ZDA, '61, r.-i. J. Lewis)
10.35 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30, 22.55 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik L.I.S.
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
17.15 Nan.: Doc Martin
18.00 Dok. odd.: Geo Magazine 2010
20.00 Variete: Blob
20.15 Nad.: Seconde chance
21.05 Dnevnik
21.10 Film: Alice Nevers - Professione giudice (det., Fr., '04, i. M. Delterme)
23.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved
23.35 Nan.: Medium
0.25 Aktualno: Rai Educational - Magazzini Einstein

7.10 Nan.: Kojak
8.15 Nan.: T. J. Hooker
9.10 Nan.: Balko
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Nikita
16.15 Nad.: Sentieri
16.30 Film: I dannati non piangono (dram., ZDA, '50, r. V. Sherman, i. J. Crawford, D. Brian)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Nan.: Robin Hood
23.25 Film: Il coraggio delle aquile (dram., Fr., '06, r. J.F. Davy, i. J. Sitruk, D. Jouillerot)
1.15 Nočni dnevnik in Pregled tiska

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: La banda Olsen alla ricerca dell'oro nero (pust., Norv., '09, r. A.L. Naess, i. T.M. Aamodt)
10.05 16.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Aktualno: Giffoni Festival
13.45 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.45 Film: Rosamunde Pilcher: Sogno di un'estate (dram., Avstr., '04, r. D. Kehler, i. L. Bahr, A. Cleven)
17.40 Dnevnik - kratke vesti
17.45 Nan.: Dove sei?
18.50 Kviz: Uno contro 100 (v. Amadeus)
20.30 1.30 Variete: Velone
21.10 Nan.: Women's murder club
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.10 Nan.: I Robinson
6.45 Nan.: Beverly Hills 90210
7.30 Film: Dibu nello spazio (risanka, Arg., '02, r. R.R. Peila, i. A. Awada, G. Kraus)
8.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
9.10 Risanke: Scooby-Doo, Duffy Duck
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer dreams
11.25 Nan.: Summer crush
12.20 Aktualno: Giffoni - Il sogno continua
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.05 Risanke: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
14.35 Risanke: Futurama
15.00 Nan.: H2O
15.30 Nan.: Champs 12
16.30 Nan.: Blue water high
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro Junior
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Variete: Mitici '80 (v. S. Salerno)
0.00 Aktualno: Passion (v. R. Restivo)
1.05 Nan.: Buffy

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Variete: Domani si vedrà
9.30 10.55, 12.05, 15.05 Dokumentarici o naravi
10.05 Nan.: Daniel Boone
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.30 Aktualno: Tractor Pulling
12.45 Rotocalco ADN Kronos
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Carnia, Terra d'emozioni
20.05 Variete: Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Se tu vens
21.20 Variete: 3 + 1
22.10 Dok.: La Grande Storia
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Incontri al Caffè de la Versiliana

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate, Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg
10.15 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Dok.: La7 Doc - Timewatch
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.05 Film: Killer commando - Per un pugno di diamanti (pust., V.B., '75, i. T. Savalas, P. Fonda)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 1.15 Dnevnik
20.30 2.45 Aktualno: In Onda
21.10 Nan.: Medical Investigation (i. N. McDonough, K. Williams)

23.05 Nan.: Leverage
0.00 Variete: Cuork

6.50 Kultura, sledi Odmevi
7.40 Na zdravje!
9.00 Risanke: Nuki in prijatelji (pon.)
9.05 Risanke: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.10 18.40 Risanke
10.15 Otr. nan.: Telebajski (pon.)
10.40 Oddaja za otroke
11.10 Nan.: Berlin, Berlin (pon.)
11.40 Sveto in svet (pon.)
13.00 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.30 Nan.: Danes dol, jutri gor (pon.)
13.55 Nad.: Vrtičkarji (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Vipo, pustolovščine letčega psa
16.00 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki
16.15 Kratki dok. film: Nazaj v šolo (pon.)
16.25 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Odd. za mlade: (Ne)pomembne stvari (pon.)
18.25 Žrebanje deteljice
19.55 Tednik
21.00 Dok. odd.: Mesto na robu
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Osmi dan
23.35 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 29.07.1992 (pon.)

6.30 1.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.55 Dok. odd.: V senci dinozavrov (pon.)
13.45 Brez reza (pon.)
14.20 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 29.07.1992
14.45 Slovenska jazz scena (pon.)
15.55 Evropski magazin - oddaja Tv Maribor
16.25 Med valovi - oddaja Tv Koper
16.55 Mostovi - Hidak (pon.)
17.25 Izobraževalna serija: To bo moj poklic (pon.)
18.00 Barcelona: EP v atletiki, prenos
21.50 Film: Hudičevke (Francija)
23.15 Film: Goyeve prikazni (pon.)

13.45 Dnevni program
14.00 0.05 Čezmejna Tv - deželne vesti

14.20 Euronews
14.30 Zaigramo si televizijo
15.30 Globus
16.00 Alpe Jadran
16.30 Folkest 2008
17.00 Arhivski posnetki
18.00 22.55 Med valovi
18.35 0.00 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.05 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Barcelona: EP v atletiki, neposredni prenos
23.25 Minute za...

8.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Mavrica pogledov
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in Polja Evrope
20.30 Pod drobnogledom
21.30 Objektiv: C.M.A.K.
23.30 Videostrani

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni Studio D: Iz dežele večnih romarjev (prip. K. Kjuder); Potovanja malo drugače; 13.20 Iz domače zakladnice - Najboljši muzikanti: Lojze Hlede, 2. del; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Glasbeni slovarček; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 10.45 Namig za poletni izlet; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve danes, Gremo v kino, Planinski vodnik; 19.00 Večerni dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture: Piranski glasbeni večeri; 20.30 Radio Kažin, studentska oddaja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Od glave do rapa, hip-hop glasba z Valterapom.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dobro jutro; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 7.13, 12.28, 15.28, 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Osebnost dneva; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 9.00 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.00 Nel paese delle donne; 10.33 New entry; 11.00, 21.00 Odprti prostor; 11.33 Speciale mondiali di calcio; 12.15, 19.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Parole e musica; 13.33-14.45 Sogni di vacanza; 15.00 Pesem tedna; 16.00-18.00 Duša in telo; 18.00RC Lounge Café; 19.00 Glasbeni spored; 20.00-0.00 RC Sera; 20.00 Play list; 21.30-22.40 Sogni di vacanza; 23.00 In orbita show; 0.00-6.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evrozvenket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Kronika; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.
SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00

Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditvev; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 16.15, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturne drob-tinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 17.10 Frekvenca X; 18.00 Slo top 30, lestvica; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za Country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Proti etru.
SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni glasov; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozji; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 21.00 Glasba 20. stoletja; 22.05 Igra; 23.10 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.
RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

KOMENTAR

Za vse je kriva NDR

Kot kaže, je evropsko prvenstvo prelomnica. Obeta se morda zmaga nove dobe nad konservatizmom, ki izhaja iz zadnjih treh desetletij prejšnjega stoletja. Za preverjanje rezultatov preko spleta je potrebno kar veliko število klikov, ker so organizatorji iz neznanih razlogov (pomankljivo) zgradili svoj program, namesto, da bi se poslužili že uveljavljenega iz prejšnjih velikih tekmovanj. Vsekakor je pogled na številke neprijeten, kajti marsikje obstaja vtis, da gre za kakšno nacionalno tekmovanje in ne za zbor vseh evropskih nacij. Če so sive eminence znižale norme za nastop in koristen čas podaljšale kar na eno sezono in pol, se lahko pričakuje, da smo pred novim velikim korakom: zarisati črto pod rekordi do leta 2000 in sestaviti nove liste s kasnejšimi rezultati. Predlog so v mednarodnih ustanovah že predstavili, vendar brez uspeha.

Postavlja se vprašanje: kaj si mislijo današnji evropski prvaki, ko na startnih listah ob svojim imenih najdejo tudi podatke o evropskih in svetovnih rekordih, ki so posebno v metih za deset in več metrov boljši od znamk, ki trenutno zagotavljajo stopanje na oder za zmagovalce. Ene in druge številke bi morali enostavno ločiti in s tem bi dali dodatno motivacijo mladim generacijam, ki so letos še posebno številno prisotne. In morda bi se povečala tudi prisotnost na tribunah, ki v Barceloni kažejo bedne praznine. Čar rekorda je vedno velik magnet za ljubitelja atletike.

Posebno v televizijskih medijih so razlike s svetovnimi rekordi velikokrat izpostavljene. Komentatorji imajo lahko delo. Za vse je kriva NDR (vzhodna, socialistična Nemčija), ki je po padcu berlinskega zidu ni več in ne more protestirati. Pojem zla pa je potrebno razširiti na skoraj vse močnejše države s posameznimi primeri tudi druge. Kaj se je na primer dogajalo v Italiji s teki na dolge proge: Ker smo pri EP omenimo trojno zmago na 10000 m azzurrov leta 1986. Kakšen bencin so uporabljali motorji nekaterih sprinterjev iz Velike Britanije? Kakšne so bile vzmeti nekaterih skakalk v višino iz nasprotnega tabora? Nasvet, »kdor je nedolžen, naj vrže prvi kamen«, ostaja neuslišan.

Bruno Križman

Šport

ATLETIKA - Evropsko prvenstvo v Barceloni

Francoz Lemaitre presenetil temnopolte

Pri metu kladiva Vizzoni (zaročenec Claudie Coslovich) drugi

Toskanec Nicola Vizzoni je v Barceloni takole prišel do srebra. Kladivo je vrgel: 75.72 m, 77.29, 78.03, 77.66, 77.95 in nazadnje 79.12 m

ANSA

BARCELONA - Drugi dan 20. evropskega prvenstva v atletiki v Barceloni so naslove osvojili Francoz Christophe Lemaitre na 100 m, Hrvatice Sandra Perković v metu diska, Latvijka Ineta Radeviča v skoku v daljino, Slovak Libor Charfreitag v metu kladiva, na 10.000 m Turkinja Elvan Abeylegesse, Rusinja Olga Kaniškina pa v hitri hoji na 20 km. V zadnji od šestih končnih odločitev dneva je 20-letni Lemaitre, ki je kot prvi belec letos na 100 m tekel pod 10 sekundami (9,98) in s tem pred tremi tedni postavil najboljši evropski izid sezone, osvojil naslov prvaka z izjemnim finišem (10,11), s katerim se je odlepil od izenačene konkurence. Kar štirje tekmovalci na naslednjih mestih so tekli 10,18 sekunde in zato je bilo potrebno nenavadno dolgo čakati na končne izide. Po fotofinišu je srebro osvojil Britanec Mark Lewis Francis, bron pa drugi Francoz Martial Mbandjock. Branilec naslova, Francis Obikwelu iz Portugalske (10,18), je ostal praznih rok na četrtem mestu, peti pa je bil Britanec Dwain Chambers, s prav tako 10,18 sekunde. Slednjemu so zaradi dopinga med drugimi odličji vzeli tudi evropski naslov iz leta 2002.

V metu kladiva si je Charfreitag zlato zagotovil v drugi seriji z edinim

metom na tekmi prek 80 m (80,02). V drugem poskusu si je odličje, na koncu se je izkazalo, da bron, primetal Madžar Krisztian Pars (79,06 m). V šesti seriji je najprej Belorus Valerij Svatjoha vrgel 78,20 in se s petega mesta prebil na tretje ter začasno s stopničkim zrinil Italijana Nicolò Vizzonija. Sedemindesetletni veteran, sicer zaročenec nekdanje slovenske tržaške metalke kopja Claudie Coslovich, pa se ni predal in je z 79,12 m prišel do srebra, ki ga je osvojil tudi na olimpijskih igrah leta 2000 v Sydneyu.

Dvajsetletna Perkovićeva je osvojila prvo zlato medaljo na EP v zgodovini hrvaške atletike. Tako se je v zgodovino vpisala pred svetovno zvezdnico, Splitčanko Blanko Vlašič, ki bo prva favoritinja v skoku v višino in naj bi v tej disciplini osvojila še četrto odličje za svojo domovino na dosedanjih EP.

Tina Šutej, slovenska rekorderka v skoku s palico, uvrstila v finale. Vse višine je zmogla v prvih skokih in se gladko uvrstila v zaključni nastop, ki bo jutri ob 18.30. Sebastijan Jagarinec (400 m) in Matic Osovnikar (100 m) sta izpadla v polfinalu. Od »azzur« pa so se v petkov finale v teku na 400 metrov uvrstili Libania Grenot in Marta Milani.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ODBOJKA - Pred SP

Černic da, Manià ne

MODENA - Selektor Andrea Anastasi je zbral 16 odbojkarjev, ki bodo od 12. avgusta v Mantovi začeli priprave na letošnje svetovno prvenstvo (v Italiji, od 24. septembra do 10. oktobra). V šestnajsterici ni števjaanskega libera Loris Maniaja, ki je sicer v zadnjih mesecih imel težave s poškodbo kolena. Selektor Anastasi je kot libera poklical Andreo Barija (Trento) in Marro (Piacenza). Med izbranci pa je gabrski odbojkar Matej Černic.

A-LIGA 2010/11 - Nogometaši bodo 1. krog igrali 28. in 29. avgusta: Bari-Juventus, Chievo-Catania, Milan-Lecce; Parma-Brescia, Roma-Cesena, Sampdoria-Lazio, Udinese-Genoa, Palermo-Cagliari, Bologna-Inter, Fiorentina-Napoli. Zadnji krog bo 22. maja.

PETACCHI - Kolesar Alessandro Petacchi je moral na policijsko zaslišanje v zvezi z novimi dopiškimi obtožbami na njegov račun. Tekmovalec Lampreja se je branil z molkom, na vprašanja policistov v Firencah je odgovarjal le njegov odvetnik.

CONTADOR - Španski kolesar Alberto Contador bo po koncu sezone zapustil moštvo Astana.

GRANBASSI - Tržaška fletetistka je morala včeraj pod nož. Operirali so ji levo koleno. Kmalu pa naj bi začela znova trenirati in se pripravljati na novo sezono.

KOŠARKA - Prijateljska tekma: Slovenija - Iran 107:74.

OD DANES DO SOBOTE

Basketball Summer League

Včeraj so v restavraciji »Tre merli« pri Barkovljah predstavili 8. Basketball Summer League, ki se bo v tržaški športni palači začel danes in končal v soboto. Vsak dan bosta na sporedu dve tekmi, ob 18.30 in ob 20.30. Častni gost je bil trener Dan Peterson.

KONČNE ODLOČITVE

ŽENSKE

hitra hoja na 20 km: 1. Olga Kaniškina (Rus) 1:27:44; 2. Anisija Kirdjapkina (Rus) 1:28:55; 3. Vera Sokolova (Rus) 1:29:32; 4. Melanie Seeger (Nem) 1:29:43; 5. Beatriz Pascual (Špa) 1:29:52; 6. Vera Santos (Por) 1:30:52; 7. Kristina Saltanovic (Lit) 1:31:40; 8. Ana Cabecinha (Por) 1:31:48.

10.000 m: 1. Elvan Abeylegesse (Tur) 31:10,23; 2. Inga Abitova (Rus) 31:22,83; 3. Jessica Augusto (Por) 31:25,77; 4. Hilda Kibet (Niz) 31:36,90; 5. Meryem Erdogan (Tur) 31:44,86; 6. Sabina Mockenhaupt (Nem) 32:06,02; 7. Jelena Sokolova (Rus) 32:36,71; 8. Krisztina Papp (Mad) 32:49,05.

daljina: 1. Ineta Radeviča (Lat) 6,92; 2. Naide Gomes (Por) 6,92; 3. Olga Kučerenco (Rus) 6,84; 4. Viktorija Ribalko (Ukr) 6,78; 5. Ljudmila Kolčanova (Rus) 6,75; 6. Nastasija Mirončik (Blr) 6,75; 7. Renate Medgyešova (Slk) 6,71; 8. Ivana Španović (Srb) 6,60.

disk: 1. Sandra Perković (Hrv) 64,67; 2. Nicoleta Grasu (Rom) 63,48; 3. Joanna Wisniewska (Pol) 62,37; 4. Natalija Sadova (Rus) 61,20; 5. Zinaida Sendriute (Lit) 60,70; 6. Dragana Tomašević (Srb) 60,10; 7. Sabine Rumpf (Nem) 58,89; 8. Nadine Muller (Nem) 57,78.

MOŠKI

100 m (vr-1,0 m/s): 1. Christophe Lemaitre (Fra) 10,11; 2. Mark Lewis Francis (Vbr) 10,18; 3. Martial Mbandjock (Fra) 10,18; 4. Francis Obikwelu (Por) 10,18; 5. Dwain Chambers (Vbr) 10,18; 6. Jaysuma Saïdy Ndure (Nor) 10,31; 7. Emanuele Di Gregorio (Ita) 10,34 - odstop: Simone Collio (Ita).

kladivo: 1. Libor Charfreitag (Slk) 80,02; 2. Nicola Vizzoni (Ita) 79,12; 3. Krisztian Pars (Mad) 79,06; 4. Valerij Svatjoha (Blr) 78,20; 5. Szymon Ziolkowski (Pol) 77,99; 6. Aleksej Sokirski (Ukr) 76,62; 7. Wojciech Kondratowicz (Pol) 75,30; 8. Igor Viničenko (Rus) 74,71.

DANES

Končne odločitve (5): 18.30 višina, moški; 19.40 troskok, moški; 20.40 kopje, ženske; 21.10 deseterboj - 1500 m; 21.45 100 m, ženske

KOŠARKA - V državni C-ligi

Novi igralec za Jadran Sosič in Ferfoggia v Videm

Kot so napovedali, so Jadranovo ekipo okrepili. Jadranov dres bo po devetih sezonah ponovno oblekel Lucio Tomasini, ki je v združeni ekipi že igral v sezoni 1996/97. 190 cm visoki igralec iz Trsta, ki je začel pri Servolani, se je z Jadranom domenil za enoletno sodelovanje. V minuli sezoni je igral v državni C-ligi pri Virtus Udine, pred tem pa tudi v Caorlah, Tržiču, Pavii, v sezoni 2001/02 pa tudi v drugi italijanski ligi v Bergamu. Pri Jadranu bo igral v vlogi beka in krila: »Je dober strelec in pomembna okrepitev tudi v obrambni igri. Ekipi bo pomagal tudi s svojimi dolgoletnimi izkušnjami v višjih ligah,« je pojasnil športni direktor Jadrana Sandi Rauber. Lani je v Vidmu povprečno dosegel 9,8 točk in 2,5 skokov na tekmo. Na Opčinah je proti Jadranu zadel kar 21 točk – bil je najboljši strelec tekme in hkrati je bil ta izkupiček točk najboljši v lanski sezoni.

Pri Jadranu so z okrepitvijo zelo zadovoljni. »Takega tehničnega igralca smo res potrebovali. Po Janu Budinu je bil prav on tisti, ki smo ga snubili in se z njim nazadnje tudi dogovorili. Tomasini večino igralcev že pozna, zato se bo v ekipo vključil brez večjih težav,« je še dodal Rauber. Drugih okrepitev zaenkrat pri Jadranu ne bo. Mogoče bodo o tem razmišljali šele kasneje, pravi Rauber, saj lahko letos klubi registrirajo igralce do 28. februarja: »Vendar dvomim, da bo prišlo do tega,« je še zaključil Rauber.

FERFOGLIA IN SOSIČ - Saša Ferfoggia (letnik 1989) in Peter Sosič (1987), ki sta letos igrala pri Jadranu, bosta v prihodnji sezoni igrala za videmski Nbu (Nuovo Basket Udine), v državni C-ligi, v skupini z Jadranom. Proti združeni ekipi bodo igrali že v 2. krogu (3. oktobra, najprej v Vidmu).

Burni se vrača k Boru

Bor Radenska je izbor svojih igralcev za novo športno sezono obogatil še z enim povratnikom. V deželni C-ligi bo za slovenski tržaški klub igral tudi branilec Alan Burni, letnik 1976, visok 192cm. Burni je za Bor igral že v sezoni 2007/2008 v državni C-ligi. V zadnjih dveh sezonah je v deželni C-ligi uspešno nastopal s Servolano, že vrsto let pa je v tem prvenstvu sploh med najuspešnejšimi strelci. Pri Servolani je tudi košarkarsko zrasel in debital v članski ekipi, nato pa vrsto let branil barve tržaškega društva Acli Fanin.

KOLESARSTVO

Dejavni devinovci

Na tekmi Junior bike off Road v Subitu pri Vidmu je nastopilo je 91 kolesarjev, ki so se dvakrat spustili po gozdni stezi. Devinov naraščajnik Erik Mozan je zasedel 3. mesto. V kategoriji G4 je bil Goran Hamoussi 16., Max Zanier pa 18. V kategoriji G3 se je Amina Hamoussi uvrstila na 15. mesto, Jan Godnič pa je bil 16. V nedeljo je Matteo Visintin tekmoval v Sedeglianu. Na startu se je zbralo 39 nastopajočih. Proga je bila razmeroma kratka (1,8 km) in kolesarji so morali prevoziti 20 krogov. Že v prvih krogih je Matteo Visintin padel, a mu je kljub temu uspelo dohiteti glavnino. Z visoko povprečno 39,3 km/h hitrostjo, so kolesarji dokončali tekmo dolgo 36 km v skupini. Nekoliko poškodovan Matteo Visintin pa je osvojil 3. mesto.

PLANINSKI SVET

Izlet na Coglians

V programu izletov, ki jih je SPDT načrtovalo za leto 2010, je bil prvi avgustovski konec tedna namenjen Dolomitom, točneje zahtevnemu pohodu po Sentiero degli alpini. Žal načrtovani izlet iz tehničnih razlogov odpade, zato bo prišlo tudi do manjših sprememb v drušvenem programu izletov.

Priiložnost za lep, za avgustovske dolge dneve primerno zahteven in naporen izlet, bomo imeli že v nedeljo, 8. avgusta, ko se bomo z osebnimi avtomobili podali na zahodni rob naše dežele in se povzpeli na goro Coglians. S svojimi 2780 metri nadmorske višine je Coglians najvišji vrh v Karnijskih Alpah in najvišji vrh Furlanije Julijske krajine; s skupino Chianevatte tvori impozanten gorski masiv na državni meji z Avstrijo. Gora Coglians slovi po enkratni lepoti narave, po bogati flori in favni ter po slikovitih razgledih. Glede na njeno lokacijo in naravne danosti, je bila gora uvrščena med Vrhove Prijateljstva. Izlet vodi Peter Suhadolc.

Izlet k jezeru Misurina

Planinska odseka SK Devin in SZ Sloga že vrsto let prirejata za svoje zve-

ste člane in ljubitelje gora enkrat na leto celodnevni avtobusni izlet z obiskom čudovitih gorskih krajev. V nedeljo se je zbralo 50 izletnikov, ki so v zgodnjih jutranjih urah odpotovali z avtobusom iz Bazovice in Nabrežine do končne točke, gorskega bisera, jezera Misurina v Dolomitih pod vodstvom Frančka Briščaka in Viktorja Stoparja. Lepo mrzlo, a sončno jutro je izletnike pričakalo na prvem postanku za malico ob slapu in soteski Aquatona pri Sappadi, nato pa so se odpeljali do gorskega jezera Misurina in s sedežnico do koč Col de Varda, ki leži na nadmorski višini 2.220 metrov. Pogled se razprostira na gorovja Cristallo, Tofane vse do Marmolade ter znanih Tre Cime di Lavaredo in Scarperi. Po kosi-

lu se je večina planincev odločila za povratek v dolino po pešpoti, nekateri pa so se zadržali ob koči ali na bližnjih gorskih stezah. Glede na to, da je lepa urejena pot tudi okoli jezera, so se nekateri odločili zanj, drugi so obiskali bližnjo planšarijo. V poznih popoldanskih urah so spet posedli na avtobusov, ki jih je zapeljal v Auronzo, kjer je bil vaški praznik z nastopom krajevne godbe na pihala.

Bojan Brezigar

Šrilanka, kaplja v oceanu

1

Lepo, zanimivo, pa tudi žalostno, ker vidiš, kako se je ponekod svet ustavil

Ko po dolgem nočnem poletu zakorakaš na ploščad pred letališko stavbo te najprej omami vročina. In takoj nato, preden se povzpneš na avtobus, ti dekleta okoli vratu obesijo venec s cvetjem, Lotosov cvet je to, značilni cvet otoka, ki smo mu nekoč rekli Ceylon, a si je po dosegi neodvisnosti izbral ime Šrilanka. Šri v sinhalsčini, glavnem jeziku tega otoka, pomeni bleščeč, lanka pomeni otok. Poldoben je kaplji, kaplji, ki se v Indijski ocean spušča iz Indije.

Avtobusi so bolj naključni; nobenega udobja ni v njih, hlajenje deluje, ali pa ne, ceste do take, kakršni so avtobusi, ali, če hočemo, avtobusi so takšni, kakršne so ceste. Pa to me ne razburja, tudi jezi me ne.

Kvečjemu me razburja nekaj drugega. Tisto, zaradi česar bo tudi ta zapis močno pomanjkljiv. Na sever, kjer živijo Tamili in kjer je še lansko leto divjala vojna, ne pojdemo. Recimo, da tujcem odsvetujemo, da se podajo v tiste kraje, zaradi varnosti, ker so ceste slabe, ker ni turističnih infrastruktur, ker... ker... in tako naprej. Skratka, tam nas nočejo pod nogami. Če bereš poročila Združenih narodov o Tamilih, o beguncih, o vojnih dogajanjih, ti bo jasno, zakaj. Tisti del države bo treba še normalizirati.

In tako se moram po sili razmer sprijazniti s klasično turo z ogledom arheoloških znamenitosti, plantaž čaja, nekaj mest, nekaj živali, nekaj narave. Tudi z ljudmi naj bi ne imeli veliko stika, a to sem nekako že uredil sam. Seveda, ko bi ne bil vezan na skupino, ko bi sam najel avto, vodiča in šoferja, bi bilo morda drugače, kot je bilo drugače v drugih krajih, kjer sem si obisk zarisal sam, ampak tokrat to res ni bilo mogoče.

Tako, to je bilo nekaj filozofiranja za začetek.

Šrilanka je lepa država. Tropska klima ji zagotavlja bujno rastlinstvo,

posejano z vasicami in nekoliko večjimi naselji. V državi živi vsega 20 milijonov prebivalcev; ta podatek je nesporen. Takoj, ko vprašaš za etnično sestavo prebivalstva, pa se pojavijo prve težave: da je Singalcev 75 odstotkov, pravijo, Tamile, ki jih je kakih 18 odstotkov, pa umetno ločijo v dve skupine, avtohtone, teh naj bi bilo 12,5 odstotka, in one, ki so se priselili iz Indije. Če vprašaš, kdaj se je to zgodilo, dobiš nejasen dogovor, da se je to dogajalo v več obdobjih.

Veliko vode vidiš. Ampak jezero so v glavnem umetna, velikim izkopi, ki se v času monsunov napolnijo z vodo, ki je nato zaloga za sušno obdobje. Vendar tega ne opaziš; videti so kot lepa, velika naravna jezera, prekrita z lokvanji in drugim cvetjem, v katerih se zrcali bujno rastlinstvo in se odsevajo sončni žarki. Tako prehajaš iz džungle v idilično jezersko pokrajino, pa spet v džunglo, kar seveda dodaja krajini raznolikost in jo iz monotone spreminja v dokaj dinamično, očem dopadljivo.

Vendar ni bil to razlog, zaradi katerega so se kolonizatorji tako vztrajno potegovali za to državo. Njena lega sredi Indijskega oceana je bila vselej strateškega pomena za trgovino, otok pa je bil tudi koristno oporišče za vojne ladje. Arabski trgovci so prišli v te kraje že v 7. stoletju in s seboj prinesli islam, ki je na otoku še danes prisoten; islamcev je vsega 1,8 milijona. Potem, v začetku 16. stoletja, so prišli Portugalci. Poselili so se na obali, na otok se je preselilo veliko ljudi, prinesli so krščanstvo in Singalci so jih še kar lepo sprejeli, Tamili pa sploh ne. Kolonizatorji so namreč tudi tu uporabili metode, ki so jih uveljavljali v Južni Ameriki: z nasiljem so ljudi silili v krščanstvo. Ker Tamili tega niso sprejeli, je prišlo do vrste pokolov, z ene in z druge strani.

Potem, sto let kasneje, so prišli Nizozemci. Portugalce so izrinili, tudi s pomočjo domačega prebivalstva in njegovih vladarjev, ki so

v priходу Nizozemcev videli možnost, da se rešijo Portugalcev. Nizozemci so na otoku naselili veliko ljudi in njihovi potomci so tu prisotni že danes, znani pod vzdevkom burgher, vendar popolnoma integrirani v šrilanško družbo.

In potem so prišli Angleži, ki so s svojim kolonizacijskim strojem prevzeli popolno oblast nad otokom. Leta 1802 je Ceylon postal angleška kolonija; ukinjene so bile vse oblike krajevnih oblasti, spremenila pa se je tudi etnična podoba otoka. Ker Singalci niso bili primerni za delo na velikih plantažah čaja, s katerimi so kolonizatorji prekrili vso planoto na južnem delu otoka, so iz Južne Indije pripeljali veliko številno Tamilov in s tem sprožili etnične konflikte, ki so jih s silo obvladovali; močno pa so izbruhnili, ko so Angleži zapustili otok in je država postala neodvisna, najprej z imenom Ceylon, nato pa se je preimenovala v Šrilanko. A o tem kasneje.

Ljudje na Šrilanki živijo skromno. Govoriti o revščini bi bilo zavarjajoče: življenjski standard je seveda zelo nizek, zasebnih avtomobilov je malo, ljudje se prevažajo s starimi avtobusi indijske proizvodnje, ki izstopajo po živih barvah in po smradu iz izpušnih cevi, taksijski obstajajo samo v velikih mestih, sicer to službo opravljajo tuk-tuki, nekakšni motorni tricikli, ki so sicer značilni za vso južno in jugovzhodno Azijo. Tuk-tuk stane 350.000 rupij, nekaj čez 2000 evrov, to je nekoliko več kot povprečna letna plača. Bencin stane 120 rupij za liter, približno 75 centov. Še pred nekaj leti je stal samo 20 rupij. Avto je torej velik luksuz v državi in na podeželju vidiš samo zelo stare avtomobile, nevredne tega imena. Sicer pa se ljudje vozijo z vozovi z volovsko vprego, tudi na polju orjejo še vedno z volovi in traktorjev skoraj ni. Posebno vlogo pa imajo na Šrilanki sloni.

Tako kot v nekaterih drugih državah Južne Azije je slonov v divjini zelo malo. V glavnem so udomačeni in za te slone je poskrbljeno vse, kar je potrebno. Celo sirotišnica za slone obstaja, kjer mlade slone vzgajajo in pripravljajo za delo. Slon je torej bogastvo, kdor ga ima, lahko od njega živi. Za džunglo je zelo priročen, saj odpira poti v goščavi, prenaša težke tovore in je popolnoma varen; nobena žival ga ne napade, pred slonom se vse spoštljivo umaknejo.

Sicer pa je slon tudi turistična atrakcija. Za denarje, ki so za turiste dostopni, za domačine pa pravo bogastvo, peljejo s sloni turiste na sprehod, včasih tudi po rekah in jezerih, ki so sicer plitva, vendar so sloni do ušes v vodi in turisti v nekakšni kletki na slonovem hrbtu morajo dvigniti noge, da si ne zmočijo čevljev. Vse skupaj ni nič posebnega, je pa za tu-

riste, ki v poznih popoldanskih ali večernih urah, po koncu ogledov raznih znamenitosti nimajo kaj početi, lahko prijetno opravilo.

Sloni pa seveda niso neumni. Po poti so prodajalci banan in drugih poslastic za slone. Ob prodajalcih se slon ustavi in dokler turisti ne njegovem hrbtu ne kupijo ponujene robe, se ne premakne. Takoj nato pa začne stegovati rilec nad glavo, vse do najbližjega »potnika« na hrbtu, da prejme poslastico, in ne odneha, dokler ni pojedel vsega, kar je bilo kupljeno.

Skratka, eden številnih primerov, kako turizem prinaša v te kraje nekaj blagostanja.

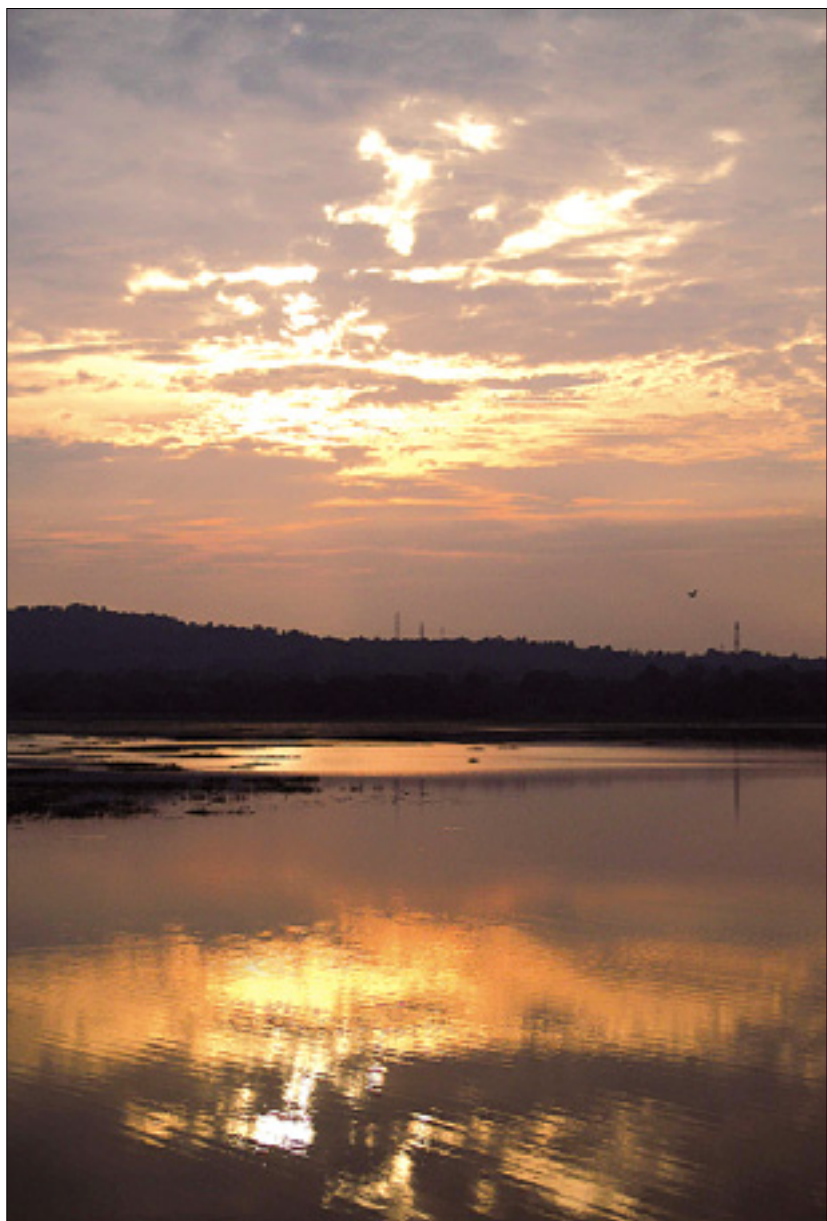
Takih primerov je veliko. Ob cesti se avtobus ustavi pri majhni hišici, kjer pod lopo mož in žena kažeta, kaj vse predelujejo iz kokosa. Prikaz se začne s ponudbo kokosovega mleka, nato iz zunanje lupine pripravijo razne predmete, na primer metle in čopiče, predvsem pa spletajo debele in močne vrvi, take, kakršne so nekoč uporabljali za ladijske priveze v pristanišču. Iz listja spletajo košare in razne posode, iz lupine delajo predpražnike, tiste, ki so pri nas tako zelo dragi, ker so »iz pravega kokosa«. Za konec dobiš še kosček kokosovega oreha za pokušino.

Družina živi od teh prikazov, saj se med turistično sezono tu ustavlja veliko turistov in poskrbljeno je za avtobuse; lopa premore nekaj klopi, kjer je mesta za kakih 40 ljudi. Ob vsem tem pa je zanimivo, da ne gre za predstavitev »stare obrti«, kar vidiš v naših krajih, ko greš, na primer, na kako srednjeveško tržnico, pa ti pokažejo, kako so nekoč kovali, mleli ali predli. Ne, te predmete kupiš tudi na tržnicah, za majhen denar, kar

pomeni, da se veliko število ljudi ukvarja s to obrtjo, le da niso vsi tako sretni, da imajo hišo ob velikih prometnicah, kjer se ustavljajo turisti. In prav zato je obisk na taki domačiji zanimiv, saj tu ne vidiš muzeja, ampak resnično življenje, pogoje dela in standard, v katerem živijo domačini. To ni ameriški prikaz, to ni Williamsburgh v Virginiji, kjer vidiš kovača pri delu, ampak da kovač ob določeni uri zapre delavnico, se preobleče in odide domov, kjer živi v udobju sodobnega časa, v fotelju pred televizorjem in s klimo napravo. Ne, to je resnično življenje. Zato je zelo zanimivo, je pa tudi zelo žalostno, kajti opaziš, kako se je ponekod svet ustavil in kako velike so razlike med razvitimi in nerazvitimi.

Se nadaljuje

Na slikah: levo sončni zahod nad umetnim jezerom; desno od zgoraj navzdol: lokvanji v cvetju, slon s turisti na hrbtu brede po plitvem jezeru; metla in čopič iz kokosa.

Danes bo Alpe dosegla izrazita hladna fronta, pred njo bodo nad našo deželo dotevali zelo vlažni in nestabilni tokovi. V petek bo hladnejši zrak prekoračil Alpe a v višjih plasteh ozračja bo od jugovzhoda še vedno doteval vlažen zrak.

Vremenska fronta se pomika čez srednjo Evropo in Alpe in bo dosegla tudi severni Balkan. Nad severnim Sredozemljem nastaja območje nizkega zračnega pritiska. Od jugozahoda doteka k nam vse bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.45 in zahaja ob 19.37
Dolžina dneva 15.52

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 21.45 in zahaja ob 8.09

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.43 najnižje -44 cm, ob 13.39 najvišje 354 cm, ob 19.35 najnižje -9 cm, ob 0.35 najvišje 16 cm.
Jutri: ob 7.04 najnižje -36 cm, ob 14.08 najvišje 32 cm, ob 20.30 najnižje -9 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv močno obremenjen, z vremenom povezane težave bo imelo veliko ljudi, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 25,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	20	2000 m	8
1000 m	16	2500 m	5
1500 m	11	2864 m	3

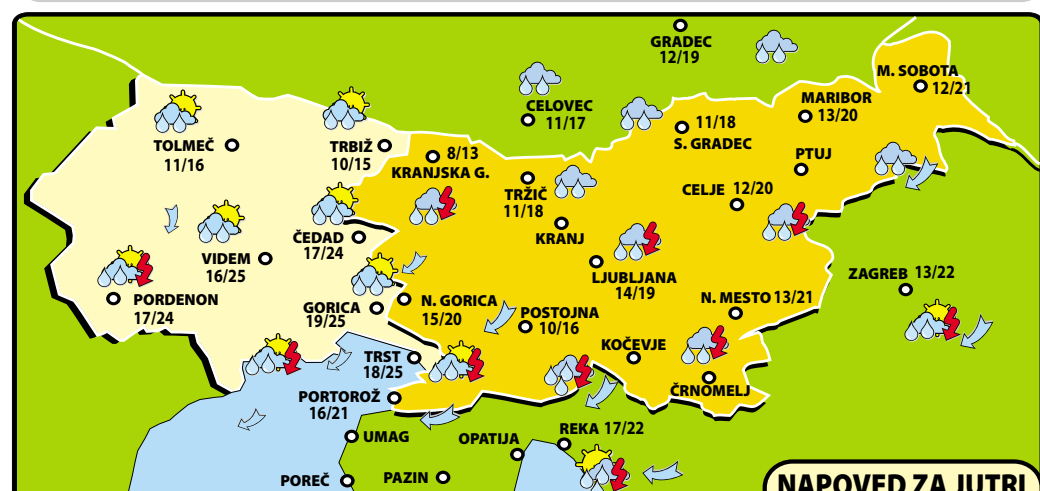
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7,5 in v gorah 8,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo oblačno vreme. Pojavljale se bodo nevihte ter močne do obilne padavine, ponekod lahko zelo obilne, predvsem v večernih urah. Ob morju bo popoldne zapihal okrepljen jugovzhodnik, ponoči pa severni veter v nižinskem pasu. Ob nevihtah so možni močnejši sunki vetra spremenljivih smeri.

Spremenljivo do pretežno oblačno bo, plohe in nevihte se bodo od zahoda razširile nad večji del Slovenije. Močnejše bo deževalo v zahodnih krajih. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 17, najvišje dneve od 18 do 24 stopinj C.

Po vsej deželi bo spremenljivo do oblačno s padavinami. Te bodo zmerne do močne, vmes bo še kakšna nevihta. Ponoči in zgodaj jutraj bo v nižinskem pasu pihal okrepljen severni veter, nato bo zapihala zmerna burja, ob morju bo nekoliko močnejša.

V petek bo oblačno in deževno. Padavine bodo čez dan postopno slabše in do večera večinoma ponehale. Hladneje bo, na Primorskem bo pihala burja. V soboto se bo delno razjasnilo, burja na Primorskem bo ponehala.

ŠPANIJA - Prva španska regija proti tej stoletni tradiciji

Katalonski parlament s pičlo večino prepovedal bikoborbe

BARCELONA - Katalonski parlament je včeraj prepovedal bikoborbe. Odločitev bo v veljavo stopila 1. januarja 2012, Katalonija pa je tako postala prva regija celinske Španije, ki je ukrepala proti tej stoletni tradiciji, poročajo tuje tiskovne agencije.

Za prepoved je glasovalo 68 poslancev 135-članskega parlamenta, 55 jih je bilo proti. Odločitev parlamenta v Kataloniji, najbogatejši izmed 17 regij v Španiji, bo verjetno kampanje v prid prepovedi sprožila tudi v drugih delih države.

Prva španska regija, ki je prepovedala bikoborbe, so bili sicer leta 1991 Kanarski otoki. A tovrstne borbe niso bile na teh otokih nikoli priljubljene, prepoved pa je v veljavo stopila, potem ko jih tam niso izvajali že več let. Tudi v Kataloniji, ki šteje 7,4 milijona prebivalcev, bikoborbe potekajo le redko. Redne "corride" potekajo le v areni v prestolnici Barcelona.

Prepovedi so bili naklonjeni predvsem levičarski katalonski nacionalisti, konservativci in člani v Španiji vladajočih socialistov pa so glasovali proti. Privrženci krvavega boja se nameravajo sedaj obrniti na ustavno sodišče v Madridu.

Prepoved je zahtevala skupina borcev za zaščito živali Prou! (Dovolj je!), ki je lani v prid prepovedi zbrala tudi 180.000 podpisov za sklic referenduma o tem vprašanju. Prepoved bikoborbe so aktivisti za pravice živali že zahtevali tudi v regiji Madrid, kjer pa je tamkajšnja konservativna predsednica vlade Esperanza Aguirre napovedala, da bodo bikoborbe uvrstili na seznam kulturne dediščine.

V bikoborbah v Španiji vsako leto ubijejo več kot 11.000 bikov. V tej krvavi obliki zabave se letno obrne 1,5 milijarde evrov, neposredno ali posredno pa zaposluje 200.000 ljudi. (STA)

ZDRAVJE - Povprečno živijo 86,44 leta

Najvišjo starost dočakajo Japonke

TOKIO - Japonke so bile s povprečno pričakovano življenjsko dobo 86,44 leta v letu 2009 že 25 leto zapored na prvem mestu na lestvici pričakovane življenjske dobe žensk v primerjavi z drugimi državami, je po poročanju tujih tiskovnih agencij sporočilo japonsko ministrstvo za zdravje.

Nov rekord so sicer postavili tudi Japonci, ki so lani v povprečju dočakali 79,59 leta starosti, a so v svetovnem merilu padli s četrtega na peto mesto.

Za naraščanje pričakovane življenjske dobe Japoncev gre zahvala več dejavnikom. Najpomembnejši je velik napredek na področju alternativne medicine, kot tudi napredek pri zdravljenju bolezni, kot so rak, bolezni srca in možganska kap, ki predstavljajo najpogostejši vzrok smrti na Japonskem.

Poleg tega Japonci dolgo živijo tudi zaradi zdravega načina življenja, pri čemer je pomembna predvsem zdrava prehrana z malo maščob.

Kljub temu pa bodo mogoče kazalci pričakovane življenjske dobe v prihodnje drugačni, saj mlajše generacije, ki že sedaj v javnih raziskavah veljajo za predebele, posegajo pred-

vsem po hitri in nezdravi hrani. Poleg tega bo skrb Japoncev v prihodnje tudi reševanje vprašanja vedno večjega števila starejših ljudi ob upadanju števila rojstev. (STA)

ŽIVALI - Potem ko so jo našli v hrvaškem Osijeku

Piranho ulovili tudi v Dravi na avstrijskem Koroškem

CELOVEC - Potem ko je minuli teden ribič iz hrvaškega Osijeka v Dravi ulovil mesojedo rdečo piranho, o podobnem ulovu poročajo tudi iz avstrijske Koroške. Tudi tam je namreč 44-letnik v noči na torek na svoj trnek ulovil to agresivno mesojedo ribo, ki sicer živi v južnoameriških rekah, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Podobno kot hrvaški tudi avstrijski strokovnjaki menijo, da gre za domačo žival oziroma da je piranho nekdo vrgl iz akvarija v reko, preživel pa je zaradi visokih poletnih temperatur. Kot je pojasnil vodja Ribiške zveze avstrijske Koroške Eduard Blatnik, bi piranha zime v tukajšnjih rekah ne preživela. (STA)

BITI TUKAJ JE ČUDOVITO

Rainer Maria Rilke
Duineser Elegien VII, 39

Portopiccolo di Sistiana so sanje, ki postanejo resničnost. V neposredni bližini Trsta, med Parkom Miramare in strmo skalnato obalo Devinskega parka. Edinstven kraj, primeren za bivanje in uživanje 365 dni na leto, kraj, ki mu

ob vsem Sredozemskem morju ni enakega. Naselje nastaja neposredno nad morjem, okrog majhnega trga, ter se razteza ob zalivu in vzpenja po strmih pobočju navzgor. Od tukaj je pogled na odprto morje prekrasen, očaral Vas bo.